

Pahrgroft 1880. g. politijas datu un 1889. gada semneku eestades, gubernas walde atkal isdewa, bef wefelas wirknes noteikumu, ihpafchus noteikumus par zetu taisfichanos ufraudfibu, furi iftudinati Widfemes Gubernu Wifchu 16. nomura 1891. gada.

Ta tad libds pagahjufcha gadu fmitena 90. padeem zetu nafu organifazija bija toti nenoteikta, tadeht ka likumos ne bija nefabdu teefchu nofazijumu par Widfemi. Tifai Widfemes un Igounijas semstes nodofku ufawa jaunaja isdewuna 1899. gada pahrfina par zeteem teel ufifka uf gubernas waldem un ihpafcham pee winas efofcham fapulzem, tapat ori uf ihpafcham weetejam eestahdem sem gubernas waldes ufraudfibas. Tahlat likums no 21. dejembra 1898. gada par zetu fapitalaem, noftahbija zetu jautajumu tahda fahwofki, furi bija labi preefch fchis leetas atihfifichanas. Pehz fchi likuma, par wifam leetam, kas atteezas uf zeteem, wajabfeja pahrfinat ihpafchati gubernas fapulzet, sem gubernatora preefchfehdbibas un fefwifchi fanzejai, sem wejala zetu infehneera wadibas. — Schim eestahdem, pehz likuma jehbfeena wajabfeja buht augftalam gubernas inftanzem un pahrfinat ari zetu klaufchus. — Aprinkos zetu leetu pahrfinafchana bija padota aprinku zetu komifijam, kuras fahwahweja no aprinku mufichneezibas deputata fa preefchfehdetaja un lojefteem: mufichneezibas preefchfahwja, aprinka preefchneeta, meshlunga un komifara.

Ta tad pehz likuma zetu leetu pahrfinai waja dfeja atraftees jautas eestahdes rotas, kura fahwahw no administracijaz un mufichneekem. Bet faktifki pahrfinafchanas galwenais organs ir ihra mufichneeku eestahde — landrahtu kolegija. Gemefis tam mellejams wifpirms tadeht, ka libds fchim gubernu bija semes nowehrefchana pehz baldereem, kura atzelta tifai zaur likumu no 4. junija 1901. gada, bet kura wehl teel leetota pee zetu klaufcham; wifis fchis dalberu rehfnis atrodas piinigi landrahtu kolegijas rotas; orfahrt, todeht ka atftahiti draudfes preefchneeti, furi gandrihs glufchi neatfarihi no aprinku zetu komifijam.

Cewedot tagad zaur likumu no 4. junija 1901. gada reformu par semfes nodofteem Widfem, teife ar to woadsetu ari reformet zetu klaufchu organifaziju, wedot to fahkana ar wifpohrigeem semfes nodofteem.

Krogi un zelneeki.

Ka, finams, libds ar monopola eewefchunu nofuda no pafauls muhu mihtee krodfini itipat fa seepju burbuti. Drihti pehz tam dafchi wehl atdfihmojas, bet tee nefpehja kauschu wehlefanos ifpildit. Leelais kauschu publis sawa fahpa fahweja, ka trufht weetas, kur warea brijwi uu draudfigi fahitees un par wifu, kas uf firdi gut, ifrunatees; zelneeki fchewlojas laifrafnos, ka rudenos waj seema uf tahlata zeta nedrihti dotees, jo naw wairs uf zeta preefcha „fhto“ ftedetu, kur atputinat un paharat fawis lopinus, un laipno, plahpigo krogus papu, ar fuxeem warea pee glahfites alutina ta ihit no firds ifrunatees par faweeem preefceem un behdam fchajd grehzigaja pafaulu un — agrafee krogus papi atkal weenos wagu fweedros publjais fahfahdit gazu gares luhgumrafkus un preefch to parafifichanas fahwejet labu flaitu „inteligentus“ parafifitajus un tad tos eefahitit „penehzigaj weeta“, kur zereja atrafit fchewlofahitu preefch wimu agrafu trefno eewehmumu awotu atjauhofchanas.

Tagod, fa tahdas, weenu un otru wehlefanos leelata waj mafata mehtra teel ifpildita. Kur leelata kauschu fufhida eewehrota, tur weens un otrs krodfinch atwer fawas „fchewlofahitas“ durwis un drihfata laifa, fa nefen laifrafnos fimoja, wehl daudfi atfahs fawu agrafu darba lauru. Lai nu gan

naw domajams, fa wimu darba laura parahdifees agrafas fchuhpibas nelabee augti, tadeht ka degwihna pahrdofchana wihos wairs nenoteet, tad tomehr penemams par faktu, fa „Xrimpus“ fawu wihna fahna fahdas ar labeem pahnfumeem.

Ka laifrafnif fimoja, tad wadiba, dodama teefibu daudf krogus papeem fawus krogus atkal atwehrt, dibinajufes uf daudf un dafchadeem luhgumrafkeem un fuhdbam no zelneekem un ari no dafchadam eestahdem. Krogus papeem tagad fawos krogus wifa fahrtiba jaerihfo pehz weetejas atzifes waldes doteem preefchrafkeem. Galwenais bauslis wimeem ir: zelneekem libds ar wimu peederumeem gahdat piinigi drofchibu un labato ehrtibu. Ka fchis galwenais bauslis no daudseem krogus papeem netop wispeenajigi pehz labafas fahdofchinas eewehrots un ifpilditis, par to pahfahfichu fefofchis rindinas, fo pais pehdejaj pufgada zelodams pa dafcheem kurfemes un Widfemes apgabaleem, eewehroju.

Kurfeme uf leelata zeta gabala jau fahfopami wairaf krodfini, ar wairdu fahot, krodfinu ir jau Deewa fwehtiba, ta ka zelawihrs wairs newar fahpotees, fa preefch wina un wima firdfina uf zeta wairs naw atrodama pajumte. Cebrauzot weena waj otra krodfinu, atrodama fahfa ftebele; no ftebeles pirmo foli fperot pahf flegfni, parahdas paprahwa iftabelle ar leelu, platu galdu, kura top dehneta par zelneeku peeflahfchanas iftabu un tahlatu nahf wifas zitas woadfignas telpas. Tur tad ir fefwifchi preefch zelneekem eerihfotas gutamas iftabas, fa nu kura weeta — zitur mafat, zitur atkal wairaf. Blafus pehdejaj parahdas bufetes iftaba, kura agrafais krogus papus aif bufetes meerigi fefch un lehni fmaididams fuhpina fawu agrafu, labo lauru „meera pihpi“. Dafchis weetas blafus bufetes iftabai wehl atrodas glahfias blafus telpas, kuru nofihme wehl itin dfehwi atgahdina agrafu krogu „gahfimeres“ waj „wahju galu“, kur fpehle gramofons waj zitis fahds „fons“ un kuras krogus papus arweem mehds eefortelet fawus „leelos brahfus“. Cefpafids, tahdu libdsfchimeje kurfemes krogu atftahji iihribas un fahrtibas eerihfotichanas fahd, ir toti labe. Bet newis tahdu eefpafidu uf temi atftahji pais krogus papus ar fawu „aprehlinafchanos“! Kad wafara winam prafti, zil tad mafas „mihfhtala“ waj „zetata“ gulas weeta, tad wifch it fa atwainodamees atbild: „fwehlatees til fahda patihl — gan jau rihda aprehlinafchamees!“ No rihda pee „aprehlinafchanos“ par gulas weetu jamafsa 75 fap., dafcha gabijuma pat wefels rublis. Daudf weetas krogu papus fmeedamees faha: „Par pahchu un par fingu — wefela mifa!“ Ja winam nopeetni atgahdinaf, fa preefch lauru apftahfkeem tahda zena ir par fahlu, tad wifch it weenaldfigi atbild: „Nefo darit, brahlit! greufati laifi — fchaura pahrfichana!“ Ka ir ifrahdifees, tad krogus papu „kurfu“ pahfahw eefch tam, luhfojotees uf zeta wihra patehina leelumu: kas wairaf pudetu alus un defas patehri, tam naktemahju mafsa peemehriga, bet kas fchos produktus patehri maf waj atkal kas pais ar fawu „prowiantu“ mitinajas, tam famafsa til leela fa jau mineju.

Nefen atpafat pee fahda krogu, pufften 10 wafara, leetaina un wehtaina lauru pebrauz wairaf zelawihru, braufdami ar wefumeem uf pilfehju. Ne wifai prahwa ftebelite ir ar fingeem fa peehahfa. Sche ir fahraufufchi laiminu pagasta fahmneeti no pagasta amatu wihru wehlefanam uf mogaufichu eedferschunu. Preejigais krogus papus faha: „Nefo darit — jagaida, kamehr weefi ifbrauz!“ Saprotams, fa zelawihri nemareja nefo darit; wimeem bija wairaf fa pahris fahdas fahpdranka laifa pee ftebeles muhrem jafilin, kamehr „weefi“ weens pehz otra if ftebeles iftuhnojais. Schahdi atgahijumi zelawihreem nahs daudf reis preefcha, eewehrojet

to apftahli, fa rudenos noteet pagasta wihru wehlefanam un lihftamads deenas, kuros gabijumos tad beehchi krodfinu un wimu ftebeles mehds buht pahrpilditas no krogus papus „weefem“.

Zil man bija gabijumu apmetlet Widfemi, fefwifchi Memates apgabalu, tad waru fahit, fa tur ar tagadefem „reformeteem“ krodfinem fahw wehl behdigati. Difeem mehnescha fahlumaj, wehlu wafara, leetaina laifa, eeeju fahbi krodfinu, kur pahfelleju wafarinas un iffatu wehlefanos ar par nafki pahrgulet. Kroga papa, eewiltees leela pilfahiti fahfchota un ar wairaf „weefem“ alutinu eewefdamas, it fa brijhidamees, man atbild: „No pahrgulefanos fcha ta, le no wafarinam — nefo newaru jums pagahdat!“ Es wa wina fchahdeem iftejeeneem tapat brijnos un winam fahw lai ar gulu fa, bet wafarinas lai pahneeds to pahju, fa wifch pats eh. Wifch atbild: „Pais ehdu fcho un ta bet azumrfli ori nawa nefa pee rotas.“ Luhfdu lai parahdu, kur wareachu pahrgulet. Wifch parahda mafu, netihru iftuhinu ar ifgahflu logu, pa kuru wehifch dfen fipri ween leetu eefch fa faha, fa pagahdafchot zifu mafu un fche wareschot „meerigi“ pahrgulet. Kad winam aifrahdiju, fa winam pahfam fhta bufetes iftaba woadfignas mugura turet leetu fahfchotu, fa tad fahfifis zelawihrs lai war wifu nafki pahret tahda „fahwifht“, kur pahfahwigi nahf wehifch ar leetu eefch, tad wifch itin weenaldfigi atbildeja: „Sche reti lab zetu wihri eerodas, tadeht ari naw woadfignas nefo labaku eerihfo.“ Te nu bija! Nefaprotami, preefch kam tad krogus fche eewehrots? Ka leelas, tad leela apgabala fahdim preefch fchuhpofchanas!? Ja tas ta, tad deefgan behdigi! — Nefo fahjas pahf plejeem un gabju uf otru krodfinu, furesch atrodas uf zita zeta, ifchetras werstes atfatu no pirmu. Tur ta wafar nelaimo! Ko nu darit? Zitis nefas neatfika, fa tuwehjt mahjads dotees eefch, kur wehl uguns fipidfeja un fahmneeti bija fahjads. Tit behdigi bija pahris Widfemes krogus! Wifchada fahw tagadejos krodfinos, kas atteezas uf zelawihra propjumeem, jagada labofchanas, — jitadi wimi nefpilda fawu augftalo bausli un ta galu galu kauschu azis winas turis par agrafajam fchuhpofchanas weetam. Breefn laufchonos! Imants.

Par Kreewijas eksporta fweefstu un wina iffahdafchannu labuma fihna.

Leelais Sibirij: s dfelezefch ne uf to til ahtri fawu fpehju neparahdija, fa uf leelatu atfihfibu Sibirijas peefchahmneeziba refp. fweefsta ifgatawofchana. Preefch dfelezeta atfahfchanas Sibirija iffahfija uf Ewropas Kreewiju lauru gadu 300—400 tuhftofch pudu kauseta jeb ta fahfita „kreewu fweefsta“. Leelato datu pahrdewa Mifchntje Nowgorodas gada tirgu par apmehram 6 rubli pudu. Preefch fcha fweefsta ifgatawofchanas woadfjeis preefch weena puda 32 pudus peena. Zaur dfelezeta fahfifimi Sibirijas fweefis fahjis eeweftees fahp tautaf fahjaj tirgu un pehbejos gados wina apfropfjumi resp. ifwedomi ir bijufchi miffigi. Labata fahhifinajuma deht lai apftatam fahfififitas fimas par wairaf gadeem, fahfot no 1894. gada, tad rehfnim, zil miffigi ahtrumaj ifweduma fahfifit augufchi:

Table with 2 columns: Year (1894-1901) and Quantity (pudi). Values range from 400 to 1,084,779.

Stary fahmameem ari mafja jeb futurusas fteebes fatura zefuru un Mefhta no ta ari fentilatus pagatawo zefuru.

Tagad wifwairaf zefuru eeguhfti no zefura fahwifiteem, ta fa pat greufiti tagad dabuhf zitadu zefuru. Zefura fahfifis ir fahda pafuga no pafihfameem runfuteem, kuras Ewropa jau fen audfinaja lopu baribai; zefura bagato pafugu Wahjija ifaudfinaja preefch fahdeem 100 gadeem no mineteem runfuteem. Kamehr fchi pafuga wehl nefija ifaudfinafa, woadfjeja zefuru pihri no tam semem, kur auga zefurneedra. Schos laikus pat Kreewija no zefurnifiteem pagatawo jidaudf zefura, fa ta labu teefu pat wehl ifwed uf ahfemem. No wifiteem zefuru eeguhfti lihdfigaj fahrti, fa zefurneedram, fulu no tam iffpeefchot un wehlat eewahrot, pee lam ari rodas fihrupu, ta fahfita „melafe“, kura beigds paleet pahri.

Daudfahrt wehl walda domas, fa wifwifu zefurs, furesch tagad wifpahre leetojams, efot gan tifai needru zefuram lihdfiga weela, bet ne ta pate. Ta ir alofchanas. Kimiffti ifmellejumi peeahdijufchi, fa needru, futurusas, palmu un fawu zefurs it weenadi. Turpreti fahlumaj minetais „wifwifogu zefurs“ teefchom ir druffu jidabala weela, bet tas atrodams neween wifwifogaj, turpreti ari wifos zitos fahdos augtos un tapat medu. Wehl otra zita weela ir „peena zefurs“, weeniga zefurifugo, kuru dabonam no dfehweefteem. Tas naw til fahds fa zitas zefurweelas. Bet tomehr wifas fchis weelas ir ihfifit zefuri, no lihdfiga kimiffta fahfahwa un weenadas baribas wehrtibas.

Ar garfchu ween newar iffchfirt, fahdas weelas peeder pee zefureem un fahdas ne. Peemehram ta dehtwetais „fawina zefurs“, kuru kimiffti fahw par „etihfahbu fawinu“, baribai nefas naw derigs, nefi ari dabu kur fahfopams, jo tas teel mahfifififit pagatawot. Preefch jiwelwa tas pat ir nahwifis un zefura wairdu tas dabujis tifai zaur fawu fahdeno garfchu. Kimiffti pafihfahamas ari wehl zitas fahdas weelas, bet karam ar zefuru naw nefahdas dataf, fa peem. glizerins. Bet no tam dabu naw neweena gatawa fahfopama, wifas tas mahfifififit pagatawot. Dafchis no fcham weelam ir pat wehl daudfreis fahdadas par ifteem zefureem. Pee fchahdam weelam, kuras pa leelata dataf pagatawo no darwas, peeder ari pafihfahamas „faharins“. Scham weelam naw it ne mafafas baribas wehrtibas, tas ir tifai fahdas ween. Kas ar to doma lehtoti fahbinat fawu fahfiju waj tehju, tam patehfa ifnahf tas daudf dahrgaf. Leeta, fa ar zefuru fahdinataf fahfijai ir fawu baribas wehrtiba un ar to teel eefahpitas zitas baribas weelas, kamehr faharinsam un jitam lihdfigam weelam naw nefahdas baribas wehrtibas.

Tapehzi ari daudfahs semes, ari Kreewija, faharinu brijhu pahrdot tifai apteekas uf ahfuru rezepteem.

Neparefais ir ari domas, fa zefurs maitajot fobus. Ja fobs jau fahfifis, tad zefurs tam gan war pahdarti fahpes, bet to dara ari zitas baribas weelas, fa premtaufi. Un tomehr taufi paleet fwarigs baribas lihdfifis, bef kura newar iffifit. Wefeleem fobeeem turpreti nekait ne taufi ne zefurs. Ir jau gan dafchi fahdumi ar dafchadeem peefchawimeem, kuru war fahfite, bet tad ari wairaf wehderam nefo fobeeem. Tahdi mehds buht dafchadi fahdi zepumt, tur zefurs famafifis fopu ar mandeem, teefkeem, fweefstu, taufkem; fche peemahfijumi pahfchi par femi greufiti fahgromojami un bef tam ari ahtri fahfajajas. Turpreti pais zefurs, fahf, lehti nehojajas un toti weegli fahgromojams. Slahds zefurs, ja tas naw famafifis ar fahfifigam fahfhu weelam, nebara nefahdu fahfite un pat pahmehrigi leetots naw til fahns fa jiti greufat fahgromojami baribas lihdfifit. Agral gan behrnus beedinaja no wifsem fahdumeem, bet torefi ari zefurs bija dahrgs un wina baribas wehrtiba wehl nepafina. Wifwifderigaf tas ir dabiffta weida un fa fahdumu peedwas pee ehdeeneem un dfehweefteem, fa miltu ehdeeneem, eewahriteem augteem, fahfias, tehfjas, augtu fulam. Stary dafchadeem fahdumeem blafus medum preefchrola dodama weentahficham zefuram. Ari fchofolade pate par femi ir laba un wefeliga bariba, bet ta deemfchehl dafchahrt teel wifwifita; bef tam ari tihra fchofolade — kura fahfura tifai zefuru un fahfomiltus — ir par dahrgu, ta fa ta fa fahfahf baribai wehl newar peefrist nefahda leela loma.

Ka zefurs ir brangs baribas lihdfifis jiwelteem un lopeem, ta ari fawadeem, neopbrunodam ozim nefaredfameem organifimeem — rauga fehhiteem. Wifas ifdara rudfchunu, zaur kuru no eefala rodas alus un no wifwifogam wifns. Bet rauga fehhitees newar augt, ja winam naw zefura un tapehzi ari newar ruhgt neweens fahfifidrams, furesch nefatura zefuru. Wifwifom ruhgtot woadfignais zefurs nahf no wifwifogam; alu pagatawofot leel meefchu waj zitas labibas graudeem patnifit, pee lam wimu fcherele pahmehrefchans zefura un no graudeem ifnahf eefahs. Rauga fehhifchu dibgiti atrodas it wifur gahfa, tee pahfchi eefchitit raufsejama fahfifurumaj, patehje zefuru un ta weeta rada wifwifoguru, kuru ari dehnw par fpiritu jeb alkoholu. Pehdejais tihra weida ir nahwifis. Ruhgftot rodas ari ta fahfita ogiflahde (ografcha fahfahfifit), kura ari felferfim dod fawado garfchu: mafata daudfuma ta atrodas ari alu un zel putas. Ta tad zaur ruhgfhunu baribas weela zefurs teel ifwifiginats un fahfififit alkoholi un ografchiflahpeffifit; tad zefura wairs naw, tad

ruhgfhana beidsas un to war modinat atkal tifai zefuru fahfite peeleefot. Tapehzi tad ari rehfnofchi dfehweeni ifnahf jo fiprafati, jo wairaf zefura atrodas fahfifidrumaj, no kura tee pagatawoti. Siltas semes augti fatura wairaf zefura nefo mehrens un tapehzi ari fihfo fentju wifni ir neween fahdafi, bet ari fiprafati.

Sihkumi.

Skorpifioni ufbrukufchi diweem amerifkanu pehtneekem. Wini apzefoja fahdu maf apdfihwotu Mefhtas apgabalu un fahda wafara nonahja Sittilpelas pilfehina. Weefnijas tur trufht un ari zitur tee neatraba nafis mahjas, topehzi ifahfija if pilfehitas un apmetas aif fahdas pufahfritufchis buhdas. Kamehr wehl wini fahpinaja fawus wafara jigoras un baroja fihgus, if buhdas ahtri iffrehja pufpifis indijanees un „alaftran, alaftran“ flegdams fahfa fahfitees, fahfitees, un lehtat it fa fahdu kara deju ufmedams un tad zil ahtri ween fpehja aiffrehja uf pilfehite. Zefotaji nobrihrijas par dihwaino rahfijumu un lifas gulef. Dtras deenas rihda weens no zefotafjeem ufmedees atradas weens. Dirs bij no aukfuma behdams eegahjis nafki pahrgulet buhdu. Un tur wimu beedris ari atrada gutam, bet no weenas weetas apfahtu ar fkorpfioneem. Neweens wimu gan wehl nefij eewainojis, kamehr tas meerigi guleja. Bet fa nu bija fkorpfionat meerigi aifdfehnam, bef fa gulofohais ufamoflas. Tad beedris argahdijas, fa winam ir zeta foma fihra wairajama glahfe. Ar fcho wifch wifhija un fopaja patlaban ufzefofchis fahfles fahrus uf reebigeem fufioneem, kuru fahfijumaj zepinat weens pehz otra nofuda. Tad zefotajis beedri ufmodinaja un ifwifita if buhdas. Un tagad wini ari finaja, fo nofihme wafros „alaftran“.

Ko wifu war apdrofchinat. Maflamas galma operas tenorifis Zufchins apdrofchajais apdrofchafchanas fahbedriba „Schwitabl“ fawu balft par 25,000 rubleem. Tifihf mahfifinees balft fahde, t. i. leelas lomas wairs nefpehji dfeedat, fahbedriba winam mineto fumu fpeefta ifmahfaj.

Alhambra breefnas. Zi Madrides rafsta, fa Alhambra Granada, fahwenajam mawru buhmes mahfiflas peemineklam draud nopeetnas breefnas. Rahds Granadas laifrafnif fimo, fa Alhambrai blafam atrodas fchahumaja pulwera fahfrita, kura ufglaba leelu wairumu befduhmu pulwera. Schi fima fahfihfite leelu uftraufumtu. Wairafi tautas weefneeti grih weetneeku nama fehde peeprafht pulwera noliftadas aifzefchunu. Bet fa breefnas tifai tagad wehl pamanitas?

No 1900. g. bija isvests uz Londonu un Kopenhāģeni vien 1 milj. 20 tūkst. pudu eksporta svecsta un par to samaksāts nemis vairs šēķi rubri par pudu, tā Kopenhāģi-Nowgorodas gada tirgū, bet 11-12 rbf. par pudu Kurganā pēc tam uz katru pudu tagad pārgājta tīt 22 līdš 26 pudu peena.

Augscham minetei staiti loti gaischi rahda, jif leelu labumu Sibīrijas dšelszeiſch barijs uf peena resp. svecsta ſaimneezibu Sibīrijā, Tagad nu ar Sibīrijas svecstu ir ſipri eeinteresejuſchees leela data ahrsemju svecsta tirgotaju un wini eekſch wina apgroſa milſigas naudas ſumas.

Wisleelata svecsta patehretaja pataules ſaimneeziba parahdas Anglija. Wina if Kreewijas ween eepehrt latru gadu pahraf par deſmit milj. rbf. svecstu. Kreewija ar ſawu svecsta tirgu Anglija ſlabw 5. rinda; winaif ſipri preeſchā ſlabw Danija, Franzijs, Holandija un Schweizija. Labatas ſalihdſinofchanas deht peemediſim ſtatistiſtus ſtaitiſus par mineto walſiju svecsta iſwedumu uf Angliju pehdejos deſmit gados.

Gadi.	Danija.	Fransijs.	Holandija.	Schweizija.	Kreewija.
1892.	41,740	29,098	7,014	11,340	1,024
1893.	45,806	25,568	7,136	12,858	2,172
1894.	50,480	20,679	7,286	12,924	3,536
1895.	56,567	22,401	9,160	14,856	5,494
1896.	61,836	23,342	10,342	16,258	7,110
1897.	63,466	22,343	13,430	15,120	9,078
1898.	69,051	22,552	13,524	15,344	9,358
1899.	74,977	19,301	13,741	13,795	7,704
1900.	71,708	16,677	14,354	10,420	7,588
1901.	75,665	15,380	14,889	9,809	13,016

Weeglt ſaprotams, ka pateſchā no Kreewijas uf Angliju iſweſts daudſ wairat nekā peeweſts minetos ſtaitos. Tas iſſkaidrojot ſaur to, ka laba data Kreewijas eksporta svecsta nabi uf Angliju ſaur Daniju un tā ſchita data ir preeſchitra uf Danijas rubriſas ſtaitiem. Naw teſa, ka daſchi apgalwo, ka no svecsta, tas uf Daniju iſweſts, leelata data jelo tablas uf Angliju. Leelato data Kreewijas svecstu patehre pate Danija un maſato data, wiſlabto, ſewiſchi if Baltijas gubernam, noſubta tablas uf Angliju.

Uf augſchā peeweſtās tabeles redſam, ka Kreewija neſlabw wiſ pirmā rindā ar ſawu svecsta preji Anglijas tirgos, bet ka winaif iſchetros walſiſ preeſchā un tā ſaur to winaif konfurenze ir ſipri eewehrojama. Tapat ari pehdejos gados Anglijas kolonijas Auſtralijs un Afrika ſahb rajſot preeſch Anglijas eewehrojama daudjuma labu eksporta svecstu. Tā Wiktorijas (Auſtralijs) kolonija 1900. g. uf Angliju aiſubitijs 37,795,000 anglu mahzjinās svecstu un Kanada 1900. g. 5,122,156 anglu mahzjinās.

Ribi-Indija līdſ ſchim laitam svecsta iſgatawofchana nemas nebija atihſita. To eewehrodama anglu waldbiba pagabjuſchā gada uſupureja milſigas naudas ſumas preeſch ſchās lauffaimneezibas noſares pazelſchanas, ſewiſchi tureenes ſeemtu, ſainaju data, Preeſch ſcha nolubta iſdarifchanas tapa uf tureeni aiſubitiſ paſihſtamais Sweedrijas peenſaimneezibas ſpeziſiſtis Uriſch Šidberg. "Lai gan pehdejis iſhā laika wehl newar neſahdus panahſtamus uſrahdit, tad uf preeſchu laba, teizama svecsta iſgatawofchana eſot ſpīhdſchās jeribas.

Eewehrojot wiſu augſchā ſajito, jatonſtātē ſatſs, ka drihſā nahſotne Anglijas tirgos svecsta preehſawajumi notiſs milſigā daudjuma. Lai nu Kreewija ar ſawu svecsta preji jau tagad Anglijas tirgos ſawu noſihmi neſaudeta un lai turpmaki wina ari buhtu ſpehjijsa leelo konfurenzi iſturet, tad jau ſchim drihſcham svecsta iſwehdejeem loti nopeetnā jaluhlojas, ka iſwedamais svecſts nebuhtu wiltots (maifſis ar margarinu, ſurſch pehdejs laika pēc Kreewijas, ſewiſchi pēc Sibīrijas svecsta, labā daudjuma Anglija pamaniſs) un tā zibigi jaurpejas par svecsta iſſrahdſchānu labuma ſinā, pehž jaunlaiku tehnifkeem praſijumeem. Anglijas un tapat ari Kopenhāģenas leele svecsta tirgotaji pehdejs laika ari pamanijuchi, ka Kreewijas svecſts daudſos gadijumos, ne- luhſototes uf to, ka wiſch pa dšelszeju top ſubitiſ preeſch tam ſewiſchi eeriſhtos lebus wagonos un pa lugeem tapat ſewiſchi eeriſhtos lebus telpās. — Londonā un Kopenhāģenā nonahſt jeta jau eemaltajees. Wini maſata mehra dod wainu svecsta iſgatawojumeem, bet leelata mehra svecsta iſſubiti- jeem, ſuri pēc wina eepalafchanas un uſlahdſchanas neprotot rihſotees pehž jaunlaiku tehnifkeem praſijumeem. Šcho eewehrojot, ſahds kreewu peenſaimneezibas ſpeziſiſtis "Tirdſneezibas un ruhpneezibas awiſe" paſneedi eewehro- jama pamahzibas svecsta iſgatawotajeem, lai wini waretu pagatawot augſtala labuma eksporta svecstu un tā tas jeta uf ahrsemem neſabojatos.

Pehdejis wiſpirms raſta, ka svecsta labuma ſinā eewehrojumu lomu ſpehlejot lomu bariba, baribas pahrmainas laits un temperatūras maiza. Wiſangſtala labuma svecſts, garſchās tā ari iſſkata ſinā eſot dabujams no gowim, ſuras topot mitinatas ar svecſchu ſlijam. Pehdejas pahriſpehlot ſeenu, ahholinn, ſalmus un pat eejeenitos dahrgos, "ekas rauſchus" (no linſehſlam). Baribas pahrmainas laifos, pa- maſaros, tad lopus laifch uf ganibam un rudenos, tad winaif ſahb paturēt ſlakos pēc ſauja ehdama, — eſot wiſnelabakais svecſts garſchās ſinā un tapehž-lahdu neſahdā ſinā newaja- djetu peelaif iſſubitiſchānai uf ahrsemem. Tapat ſpehjas temperatūras maiza lopi dohot maſal peena un no tā paga- tawotais svecſts ari neſot neſahds labais.

Tablas minetats ſpeziſiſtis svecsta iſgatawotajeem uf- ſlabda ſeloſchus preeſchraſtus:

1) Štingri jaluhlojas, ka peena ſlauzenes ſatreiſ eepreeſch ſlaufchanas tapu iſpluzinatas ar labi wahroſchu uhdenti. Tapat ſatreiſ eepreeſch ſlaufchanas gowij teſmens no wiſeem netihromeem janomaſga un ſlauzejai ſawas rotas loti tihri janomaſga ſitā ſeepju uhdenti.

2) No ſeparatora dabuhſais krehjums tublin jaleel paſterifatorā, tur jaſakarſe pēc 68 līdſ 72° R. ſituma un pehž tam jaleel mehſinatajā, tur uf ahrtu rotu jaatdſeje uf 9° R.

3) Krehjuma eſſahdejuma (rauga) ſchubninas nedrihſti buht wejalas par trim mehneſcheem. (Pehdejis apſahſiſs no leela ſwara, ka ſchās ſchubninas paſleidi taſnai no Keiſa- riſtās lōpu un augu aklimatārijas beedribas laboratorijas Maſſawā, ſura pēc ſchubninu iſſubitiſchanas pāreiſi preeſhme wina iſgatawofchanas deenu.)

4) Pa krehjuma eſſahdeſchanas laiku temperatura nedrihſti buht augſtala par 14 1/2° R. un ſemala par 12° R.

5) Telpam, ſurās krehjuma eſſahdeſchana noteel, wa- joga buht laheem wentilatoreem, tā ka tajās atrodas paſta- wigi tihriſ gaisi.

6) Pa svecsta ſulſchanas laiku telpās wajaga buht ſemai temperatūrai un neſahdā ſinā ta nedrihſti ſneegtees pahri par 10° R.

7) Kulſchanas beigas jaufuhlo tad, kad krehjums ſa- gahjis maſos, apatos ſunſulſchos, ſuri iſſkatas ahholina ſehllu leelumā.

8) Pehž ſalulſchanas svecſis jamaſgā tihri, aukſtā uhdenti. Uhdentiſ wajaga buht ſemaiſa temperatūrai tā tad at- radās krehjums ſulſchanas ſahſuma.

9) Svecsta maſgafchana jaatſahro tīt daudſ reiſes, ka- mehſ wiſch dabū wajadſigo wiijgumu preeſch eestampafcha- nas iſſubitamās muzinās.

10) Labā eksporta svecstā wajaga atraſtees 13-14 proz. uhdena.

11) Sahlij, ſuru leel pēc svecsta, wajaga buht pirmā labuma — ſmailoi tihroi un ſauſai.

12) Lai svecstu iſſargatu no eewehroſchanas, tad:

a) muzinas, ſurās svecstu eestampā, jaifpluzina no eekſch- puſes un ahrpufes ar wahroſchu uhdenti un pehž tam ja- noſkalo ar uhdenti, ſurā iſſauſeta ſoda.

b) Pergaments, ſuru eekſch muzinas eekſchpuſē, janomaſgā wahroſchā uhdenti un tad drihſtu japamehrye labi ſipri ſahlekaufejuma.

c) Štingri jaluhlojas, ka muzinas eekſchpuſē, ka ari ahrpufē un tapat pēc pergamenta nepeelſch wiſmaſafais putelitis netihroma no ſrahdneeku rotam waj apgehbeem.

d) Pēc svecsta eestampafchanas zeſchi jaluhlojas, ka ſarp muzinas malam un svecstu nepaleeſ wateja weta, tur gaisi waretu eekſubt.

e) Waſora ſarſā laika muzinas eekſchpuſē jaleel gar paſchām muzinas malam ſomu pergaments Nr. 4 un pēc svecsta Nr. 7. Tapat muzinas ahrpufe apleetama ar diwlabriſgu pergamentu (Nr. 2 un 3).

f) Taſni preeſch svecsta eestampafchanas muzinas eekſchpuſi wajaga labi iſbehrt ar ſahli, ſura puſhtundu ſahwejeſe labi karſā kraſni.

13) Pēepilditās un zeeti aiſtaifitās muzinas līdſ tam drihdim, kamehſ top aiſubtitas uf dšelszeju, jatura ſauſā pagrabā, ſurā temperatūra 3-4° R. Pēc tam reiſi par deenu muzinas apgroſamas.

14) Pēc aiſubitiſchanas līdſ dšelszejei ſajijai muzinam jabuht tā eepalatam, ka wajarā newar leelſ karſtums un ſeemā aukſtums peekſtu.

15) Pēc eekſchdeſchanas wagonā neſahd nedrihſti muzinas pahraf diti ſneepi waj walſit.

16) Lebus wagonos, ſurās svecſts top ſubitiſ, wajaga paſtahwigi buht ſedum, tā ka temperatūra neſahd, pat paſchā karſtata laika, nedrihſtiſ ſneegtees pahri par 10° R.

Šchee nu buhtu mineta kreewu peenſaimneezibas ſpezi- ſiſta ſwarigakee preeſchraſti, ſahri loti derigi eegoumet it- weenam eksporta svecsta pagatawotajam. Zereſim, ka muhju svecsta iſgatawotaji tos eewehros un tā zeitiſees Kreewijas svecsta labo ſlawu ahrsemes uſturet pat tuwojoſchā tralafā konfurenzes laika.

I - ts.

Pataules labibas raſcha 1902. g.

II.

"Beerbohm's", dodams pehž ſawa paraduma tirdſneez- iſkeem wehrtejeumeem preeſchrofu pret ofiſjalām ſinām, peenem kreewu raſchās domajamo ſtaiti daudſ jemaku, nekā muhju ofiſjālā ſtaitiſta, proti tīt 54 milj. kwart. (ap 720 milj. pud.); ungaru miniſtrija wehriē kreewu raſchu daudſ tuwaſ kreewu "Torg. Prom. Gaſ." aprehkineem, proti uf 160 milj. hektolit. (ap 800 milj. pudu). "Torg. Prom. Gaſ." ſawas aprehkinoſ wiſpahrigi dod preeſchrofu ofiſjaleem ſtaitkeem, bet atteezotees uf raſchu Kreewija illeeto ſtatistiſtās jentralkomitejas ſtaitiſus, ſuri weenigee līdſ ſchim ir dibinati uf nopraſijumeem ſem- topjeem.

Pehž kreewu "Torg. Prom. Gaſ." augſchā aprahbitā jeta ſamahſtām ſinam, ſcha gada kweeſchu raſchās iſnahtums ir ſeloſchſ:

Patehriſma ſemes	1902. g. publi	1901. g. publi
Leelbritanija (Anglija)	88,314,150	93,383,953
Bahzija	228,928,125	152,548,606
Franzijs	578,940,336	510,715,263
Belgija	25,762,045	21,798,957
Holandija	9,301,471	7,026,290
Auſtrija	79,361,750	73,148,701
Schweizija	7,146,000	5,716,800
Spanija	209,616,000	204,852,000
Portugalijs	9,528,000	16,674,000
Italija	200,326,200	221,049,800
Greekija	9,528,000	8,575,200
Danija	4,517,515	1,587,235
Sweedrijs	6,669,800	7,235,563
Egipte	15,244,800	16,674,000
Kopa:	1,473,183,992	1,340,981,168

Raſchotajas ſemes

Kreewija	810,000,000	710,741,700
Ungarijs	310,202,260	220,918,693
Rumanijs	127,960,496	121,523,923
Bulgarijs	71,460,000	64,314,000
Serbija	18,314,250	13,461,504
Turzijs	114,336,000	102,426,000
Aſchira	56,163,700	37,019,643
Tunifa	17,388,600	13,577,400

	1902. g. publi	1901. g. publi
Ribi-Indija)	366,833,328	413,030,108
Saweenotās Waſtis	1,091,220,000	1,256,514,983
Kanada	161,164,800	145,471,377
Meſſika	6,043,683	5,362,160
Argentina)	115,685,012	124,197,292
Urugwaja)	3,777,300	5,372,160
Œchile)	14,292,000	15,721,200
Auſtralijs)	73,768,290	95,240,750
Kopa:	3,349,609,716	3,344,902,899

Pawiſam: 4,822,793,708 4,685,884,067

Pataules kweeſchu raſcha 1902. gada pehž augſchā min. trijeem aprehkineem uſrahda ſeloſchus ſtaitiſus:

	1902. g.	1901. g.	Pret 1901. g. wairaf +
miljonu puces			
Pehž ungaru ſemtop. miniſtrijas	4,873,	4,547,	+ 326,
" Beerbohm'a	4,954,	4,850,	+ 103,
" "Torg. Prom. Gaſeta"	4,822,	4,685,	+ 136,

Šcha gada kweeſchu raſchās wiſsmehrs pret pehriā gada raſchu tahdejadi līdſſinajas 137 milj. pudeem, pēc tam ſchis wiſsmehrs, ka redjams no augſchajām tabelem, galwenā ſahriā atkarajas no patehretajām ſemem, jo raſchotajās ſemēs kweeſchu raſcha apmehtam tahda pat ka pehri. Šchahdos apſtahtloſ ſarptantihlo labibas tirgu waretu uſſtati par ba- gatigi ar kweeſcheem apghdatu, ja ween graudu labuma ſinā ſcha gada raſcha buhtu dewuſe tihpat labu iſnahtumu, ka dau- dſuma ſinā.

Bei, ka jau minets, leelata data Reeturm-Eiropas pa- tehretaju ſemju un Saweenotās Waſtis kweeſchu graubi ir ſipri zeetuchi no leetainā laika pēc labibas eewahſchanas. Dehl neſen mahju labibas tirdſneezibas aprindās tita iſſajitas domas, ka ſcha gada raſchās weetejos kweeſchus eeprehjams leetot miltoſ tīt tai gadijumā, ja tos ſamajā ar labiem ee- weſteem kweeſcheem, bet ſilitatās ſortēs noderot tīt lōpeem par baribu. Amerikas tirgos labi jaunās raſchās kweeſchi weenu laiku bij reta leeta. Pahrejs laika līdſſigu parahdibu war ſahgaidit ari Seemeta-Franzijs un Leelbritanijas tirgos. Šchis apſtahtliſ, ſakarā ar eewehrojamo iſtubitumu Leelbrita- nijas raſchā, dod eemeflu ſahgaidit no patehretajām ſemem paſtahwigus kweeſchu pēepraſijumus, bet tā ka Saweenotām Waſtim ſchogad leelu krahhumu kweeſchu naw un tee paſchi ſas ir — newiſai augſta labuma, tad galu galā ſtahwolſiſ iſnahl deegjan labs weeſchi Eiropas raſchotajām ſemem — Kreewijas, Ungarijs, Rumanijs un Balkanu puſſalas wal- ſtim, tur ſchogad kweeſchi tā labuma, tā wairuma ſinā ir dewuſchi ſlajtu raſchu.

Kas atteezas uf pahrejām galwenajām labibas ſugam, tad to raſcha wiſa pajaulē pehž ungaru ſemtopibas miniſtrijas ſinam ſchogad ſchahda:

	1902. g.	1901. g.	Pret 1901. g. wairaf +
miljonu hektolitru			
Rubſu	556,	493,	+ 63,
Weeschu	402,	312,	+ 89,
Auſu	1,057,	968,	+ 89,
Kukurufas	1,046,	730,	+ 315,

Wiſas labibas tahdejadi ir dewuſchās eewehrojamo wiſsmehru, ſalihdſinot ar pehdejs gada raſchu, bet it iſpahchi futuruſa Saweenotās Waſtis, tur pehri bij futuruſas neraſcha. Ari auſas Saweenotās Waſtis ir labi auguſchās, tā ka la- bibas produktu apghdſchanas ſinā ſchi ſeme telochā kampa- nijs buhs ſipri konfurentis Eiropas raſchotajām ſemem. Kas atteezas uf rudſeem, tad ari te raſchās daudjumu maſina graudu ſlitums, tapehž Reeturm-Eiropas patehretajos tirgos pēepraſijumu pehž eewehſas labibas netruhſ.

Tahdejadi ſcha gada raſcha, wiſpahrigi nemot, ir dewuſe daudjuma ſinā labu iſnahtumu, bet ne pilnigi apmeertinoſchu graudu labuma ſinā, pēc tam raſcha wiſwairaf ir zeeruje Eiropas patehretajās ſemēs un Seemeta-Amerikas Saweenotās Waſtis. Šchis apſtahtliſ dod eemeflu zeet uf deegjan labiem labibas pahroſchanas noteikumeem preeſch Eiropas zeetſemes raſchotajām ſemem, it iſpahchi preeſch Kreewijas, un maſakais kompanijs pirmajā puſē tad ſarptantihfā tirgū buhs eew- h- rojami ſajuhſtams labibas truhſtums, tapehž ka weeze kra- hhumi buhs iſſubitiſchi. Wehſak uf labibas tirdſneezibu atihſas ſinamu eepaidu Argentina, ſtatotees pehž tam, ſahda buhs winaſ nahſochā raſcha.

No eekſchjemes.

a) Waldibas ſinas.

Gejelti: mahziti meſchtopij, II. ſchiras, Hugo Ed- wards ſon Bogts un Fakowkewſ par meſchſungu pa- liſgeem Baltijas domeu waldeſ rihzibā.

Pahrweſts deeneſtā uf ſinantiſchu miniſtrijas reſoru Rigas ſaweenoto pilſheſtas pirmahzibas ſtolu pahriſiſ, titularpadozneekſ Kaprowſkiſ par Rigas pilſheſtas tirdſ- neezibas ſtolas inſpektoru no 29. julijs 1902. gada.

Œchidā paugſtinats: par titularpadozneeku: Wiſſemes gubernas waldeſ ſanlejas pahrwaldneeka jauna- kais palihgs Reichbergſ, ſtaitot no 4. aprila 1902. g.

Pēc Kurſemes gubernas waldeſ pēeſtaititais galma padomneekſ ſon Reichards atſkaitiſs no ſchās waldeſ 18. oktobri 1902. g.

Apſiprinati: 1) mahjas iſpaſchneekſ Dibrihſ Fa- tohſons par Saſmafāſ pilſheſtas weetneeku preeſch- ſehdetaju, gadijumos, ſuri norahbiti inſtr. par ſahb. pilſ. pahrwald. 36. p.; 2) Durbeſ pilſheſtas weetneekſ Jahnſ Saſzmaniſ par Durbeſ pilſheſtas wezaka palihgu uf 4 ga- deem no 1902. g.; 3) Balangas mahju iſpaſchneekſ Leon- hardſ Stantiſchkiſ par Palangas pilſheſtas wezako uf 4 gadeem no 1902. g. pehž weetneeku iſwehles no 28. aug.

1) Preeſch ſemem, tur labibas eewahſchana eekriht muhju ſeemas mehneſchos, uſrahbittee ſtaiti atteezas uf raſchu, ſas eewahſta 1902. un 1901. g. ſahſuma.

sch. g. un 5) Heimans Gite I f o n s par Jaunjelgawas no-
doftu waldeš wezako — us tekošceem 3 gabem libš 30. maja
1905. g.

b) Baltijas notikumi.

Stempelnodoklu eenaškumi Baltijas gu-
bernās ušrahda pehž „Kurs. Sub. Aw.“ sinam sekošus
interesantus staitus:

1886. gada	581,000 rbl.
1887. "	640,000 "
1888. "	731,000 "
1889. "	785,000 "
1890. "	807,000 "
1891. "	885,000 "
1892. "	850,000 "
1893. "	881,000 "
1894. "	928,000 "
1895. "	949,000 "
1896. "	1,018,000 "
1897. "	1,064,000 "
1898. "	1,264,000 "
1899. "	1,393,000 "

Pa atšewišklām gubernam apatos staitus:

	1897. g.	1898. g.	1899. g.
Widsemē	693,000	805,000	938,000
Kursjē	227,000	242,000	263,000
Sgaunijā	144,000	217,000	192,000

Kopā 1,064,000 1,264,000 1,393,000

Šchee staiti rahda, la stempelnodoklu eenaškumi pa-
stahwigi aug.

Widsemes gubernas komiteja lauffaimnee-
zibas leetas, la „Dig. Tagbl.“ sino, sawu darbibu ušah-
šot til no w e m b r a w i d ū. Par mašuntneezibas
preekšlahweem tilšot ušajinati us komitejas sehdem dašchi
pagasta wegate. Ari laistaklu preekšlahweem buhšot at-
kauts pe komitejas darbeem klah buht.

Par lipigu slimibu gaitu Widsemē „Wid-
Sub. Aw.“ sino sekošo: Laika no 8.—15. oktobram 1902. g.
Rigos aprinki, Salas piš pagasta, 3 mahjās ar zuhku
m e b r i nosprahga 9 zuhkas un notautas tiko 3; tai pašā
laikā Baltas aprinki, Sebrjenu pag., Ralna Kantichu mahjās
ar n i k n o d r u d s i nosprahga 4 leekopt.

No Jam-Gulbenes. Til tulkša un nelahwehliga
rudena, la šogad, pat wezt laudis neatminas peeredsejusi.
Agrafus gabus panasaras slehtis apjrtai bija pilnaki, neta-
togad rudeni. Pat jau tagad daudsi faimneeki ehd pirktu
malši. Rudsi la ari meeschi bija deesgan labi paangufchi,
bet isdewa kori wahju birumu, no puhra sehjuma
3—4 putruš. Wasaras sehjumi: la meeschi, aušas u. z., tas
bija agri sehiti, isdewa pulshiš apmeerinoschu raschu, lihds
5 puhri no puhra. Linu rascha apmeerinajoscha, tilai weklas
nepulshišanas deht wifus šogad nebuhs eespehjamš preekš
pahrdoschanas ismaišiti. Kos šimejas us karrupetu un dabra
soknu raschu, tad jafata, la no pehdejās naw tilpat la netaf.
Tilaf seens un abholišchi ir labats par pehrnaju. Bet tā la
laba data no pirmā wehl ir nenopauta, un ari no nelah-
wehliga laika samaitata, tad i tur nelas lobs now safams.
Weetas Julijs.

No Diršas. Birndeen, 14. oktobri Diršas pišmūšchā
tika notuereš tirgus. Tā la laikš bija lobs, tad ari tirgus
bija kōti leels un kagais wifadām mantam. Leellopu bija
kōti daudi, no kureem probuhs staitis bija ari labi ušbarotu
galas lopu, par kureem mahsja labu naudu. Sirgu tirgus
bija newisat rofšs. Rā bija redjams, tad šchini tirgū notifa
leeliska naudas mainišana. Daudsi fuhrojās, la jehru
kupišis par jehreem eedewis „peejineeku“ un nu newarot
nefur ismainit la til monopelā. Bet tā la monopola topat
ween nemainot, tad jaispirkot puštops waj „fortelis“. Tifa
ari redseti, kos „peejineeku“ mainidami panehma woirakus
puštopus. Teekšam jabrihnas, la tad tirmaleescheem wairš
šifkats naudas nam, la tilai „peejineeki“. W—s J—s.

No Praulenes. Aweenu wehl atgadās neapdo-
miga rihlošchanas ar šonajameem rihleem. M. mahjās pišis G.
istabā stahlijis otras mahjās pišcham P., la tas ešot sawu
rewolweru labi ismehejšis, un la tagad patronu eeleekamais
rullis greešotees weegli rinki, kuru ari greešis rahdidams,
bet tublit ari sprahdšis šahweens. P. šahwejis kōti tumu,
ne wairat la pahri pehdas no rewolwera, pehž norihbejuschā
šahweena wifš lahtiesofchee kōti isbijušchees, jo domajuchi,
la P. ešot trahpits no lodes, bet P. teijis, la šahweens
gan gar šahneem gurem ešot gabjis, bet šchis eewainojuma
pee sewis nesajuhrot. Imeltesuši pret to weetu ari isfabas
seenu, ari tur la par brihnumu neta neatrabuschi; apstahjuschi
rewolweru, atrabuschi wehl eekschā trihs pilnas patronas.
G. brihnišees, teikdams, la šchis tal domajis wifas patronas
isfehmas preekš rewolwera smehešchanas. No rewolwera
bijuschām patronam weenu eeschahwuschā slehts durwis, tur
ta gandrihs waj jauri ishibuse. P. us mahju eedams eebahšis
rofu swahrku labat, kur atrahis rewolwera lodi, kura rokā
atšidamās gr. šahneem bija eeslibdejusē sabatā; tad ari šahjis
šajust, la labā rola pee ellona društu šahpot, tā la šifa, bet
abreja eewainojuma nebijis. Par to war pateitees tilai lah-
dam laimes gadījumam, jo tur wareja notikt wahrigs eewai-
nojums. — Tahdi atgadijumi ir beechi ween dširdeti, bet ar-
weenu wehl par mas us teem greešch wehribas. Polagijis.

No Alufnes pagasta. Alufneeschi jehluschā ser
pagasta namu jaunatos laikos un tas, gods jehleem, pa-
derwis glihts i no ohra, i no eekschas. Pagasta nama
preekschā agrato gadu pagasta raskiwedis bija eekopis ari
glihtu augtu dahšinu, kurech ar laifu, neween atihdšinatū
rostwedim wina publes, bet ari noderetu par glihtumu pa-
gasta namam. Raskiwescheem mainotees pagastis par dab-
šinu nelikš neta sinam, tadeht la tagadejais raskiwedis ešot to
atpirzis no sawa preekšgahjeja. Pehž i gata laika, šcha gaba
ofobri, wan gadhās atkal braukt gar Alufnes pagasta namu
un — bija jabrihnas ne masa brihnešchanas: augtu dah-
šinšchā pagasta nama preekschā pilnigi nopostis. Kozini ir is-
rakti wifš, ogu kruhmi i plehšni lihds pehdejām un bedres, no
turām tee isjelti — tās nu gan wehl turpat, lai atgahdinatu
itweenam gurem gabjejam šcho kulturwehsturišo gabjumu.
Neisprahdams dahšina nopostišchanas jehlonu, raudšjos ap-
lahrt, waj nehuhs kozini pahzejti žitūr, wairat „pa toka“

raskiwedim, bet westi: lo tu, žilweš, eeraudšit to,
las pagalam! Restnu, us la birtas greešchama dahšina no-
postišchana, bet leelami nu gan naw par to, ne pagasta
weetneeki, ne žiti „tehwi“, lam pee ta data. Ergas.

No Walmceras un apfahrtnes. I s t a h d e
W a l m e e r ā! Kauguru lauffaimneezibas beedriba — am-
patiskato parahdiba muhšu apgabala — rihlošas us eewehro-
jamu darbu. Ta ir šanehmufe patlaban no semtoyibas mimi-
strijas atkauju, sarihlot nahlošchā gadā no 22. lihds 25. ju-
nijam tuwejā Walmceras pilsehtā semtoyibā un ruhp-
neezibas un drawneezibas nodatam. I s t a h d e s
komiteja, sem Entmana šga preekšneezibas, ar 27. oktobri
notureto sehdi ir jau stahjusēs pee darba, lai pehž waldbas
apstiprinatās, plaščās programās speru pirmos sohus isstahdes
šagatawoschanai, šarp žitu, lai pee laika israudstos ihsti no-
derigu semes laukum un ruhpotos, la to eegubt isstahdes
nolahkeem. Programas un lihdsdalbas ušajinajums is-
fuhstis drihšā laika, la tuwejam lauffaimneezibas beedribam,
tā pagastu waldem un žiteem interesenteem. Gewehrojot to,
la wifās tuwalās pilsehtās, gan Walfā, Sehstis, Kujeniš peh-
dejos gabos wairafahrt bijuschās isstahdes un neufschas ne-
noledžamu wehtibu sawas apfahrtnes lauffaimneezibai, la-
mehr Walmcerā isstahdes naw bhjis weselus 18 gabus, tad
šaprotams, la nodomatai isstahdei buhs leela nošime, un
žerams, la weetejee semtopji un ruhpneeki, atšidami sawas
intereses, pedališees pee tās jo bagatija mehrā. I s t a h d e s
sarihlotajas, Kauguru lauffaimneezibas beedribas wahrds, kura
til ihšā laika atihstijuse til rofšgu dšihwibu un plašču dar-
bibu, kuras beedru staitis sneedās lihds 300, tas galwo par
to, la sarihlojums tiks isdarits ar apšinibu un leetprahšanu
un nepaliks beš kupleem wanahumeem. Japešibmē, la se-
wiščhu wehribu isrihtotaja komiſija domā peegreest dahšodeem
mahjruhpneezibas atodeem, kuri pee mums top peekopti, la
kōta un mahlu trauku, širgu leetu, ritenu, trehstu, arubumu,
pinumu u. z. isgatawoschanai. I s t a h d e ar to grib ari šchā
laulā dot jaunus ušmudinajums weetejeem darba spēheem.
aa.

No Wilandes. T i r g o ſ c h a n ā s ar see-
weeteem. T i r g o ſ c h a n ā s ar seeweeteem, neslototees us wifceem
šodeem, aišween peenemas. Lihds šchim par tahdam leetam
dširbejam wairat tilai no žitam pusem, tagad sehšis neleekibas
sahp pahrahdat ari jau Baltijā. Rā „Teataja“ sino, tad
Wilandes apgabala diwi šchibdi — brahli R. šahfuschā krahyt
stufus, solidamees tos prejet. Preeksch laulibas wini gatawi
peenemt kristigu žitibu. Dahsi stufi ari wineem notizot.
Weenu sawu šchahdejadi eegubtu lihgwu bruhgans pah-
rdewis jau tuhlin Wilandē — sawa šahju željuma šahbumā —
lahdā atlahdā namā par 75 rubleem. Relaimiga jaunawa
drihsumā nopraturē, tur ta eeluwufe un pašinojufe us
mahjam. Ceraduschees wezati ar polijiju un nelaimigo stufi
no winas behdiga stahwekta atšwabinajuschi. Waingee ap-
zeetinati. —sch.

Kursjemes semneeku estahschu šfribweru dele-
gatu šapulži wina ešelenze Kursjemes gubernatora lungš
atwehlejis notureš ar šchoreiš ta notiks Jelgawas aprinka
lara klaufšbas pahrwaldes telpās — Dobeles aprinka sem-
neeku leetu komisara barona Šehjinga šga preekšsehdišā —
15. n o w e m b r i p u l k ſ t e n 9 n o r i h t a. Šchini šapulžē
ir nodomats galigi pabeigt jau senaf ušfahdita penšjas-
palihdšibas beedribas statutu projekta pašidinaschanu un is-
šrahdofschanu, tadeht kōti buhtu wehlejams, la no wifceem
Kursjemes aprinkeem šfribweru delegatu lungi us šcho šapulži
eerastos, neišnemot ari tos pahra aprinkus, no kureem pirmā
šapulžē delegati nebij eeraduschees.

No delegateem iswehletais rihžibas komitejas
loželis E. Oschs.

Kursjeme preeksch štolu wajahšbam kronis šchimbrih-
scham isdobot, la „Kurs. Sub. Aw.“ sino, gadā ap 200.000 rbf.,
eekaitor ari tautskolu direkšijas, gimnastiju, štolotaju seminaru,
ministrijas štolu u. t. ušturechana.

No Jelgawas. Jelgawas amatneeki wehl aišween
mehdš west kōti weenmūšigu dšihwi; wini te weenmehe wehl
atturas no pulšechanas beedribās, kuras tathču daudš tas
waretu tapt panahšis preeksch wina labrats un darba pajel-
schanas. Tā peemebram Jelgawā sawā laika nodibinajās
wifu amatneeku beedriba (Gewerker-Verein), kura par ložel-
teem wehl šchodeen ir ari latweeschu amatneeki. Šchā be-
dribai ir tas jaušais neluhšs, truhžgeem amatneekem pa-
lihdsjet: žaur wakarū waj šwehtdeenas štolas želchānu, žaur nau-
das aišdewumeem preeksch darba materiala eepiršchanas, žaur
ihpachā lokala apghadachānu gatawu darbu isstahdšichānu un
pohrdofschānu un žaur palihdšibas pašneegschānu slimbas un
behu gadījumos. Bet žil mas Jelgawas amatneeku turas šchā til
težamā beedribā! Šapulžes top deesgan mas apmelletas
un ari wajahšgee semahšajumi nenoteht labrtigi. Preeksch
lahda laika šchi Jelgawas amatneeku šabeedriba (Gewerker-
Verein) bija nahlufe us jaunām domam, Jelgawā ihret un
pašlahwigi ušturet lokalu preeksch gatawu darbu isstahdšichānu
un pohrdofschānu. Bet šchis lokals ilgi nepahlahweja šchis
amatneeku šabeedribas wadibā. Jelgawas amatneeki atšauzās
us to, la wineem nešot eespehjamš, publikas garščai deesgan
glihtus isstahdajums isstahdit: šchahdi isstahdajumi ešot
dahrgi un jelgawneeki par šcheem darbeem nemahšajot peenah-
žigas ženas. Šchahdu un žitu eemessu deht augšminetais
lokals drihš ween bija atkal janodod primatpersonas rokā. —
Tagad atkal Jelgawā tilufe želta „Waisneeku un konditoru
sawstareja palihdšibas beedriba“. Ari šchā šabeedribai ir tas
nolahke: beedroteem spēheem ruhpotees par truhlumu noweh-
schānu neit ween stimbas un behu gadījumos, bet ari pee
darba ušnešchānu un wadischānu gabdat par materialu
pabalstu žaur aišdewumeem, la ari weizinat darba pajelchānu
žaur pahrpreebumeeem us šapulžem. Lai eespehtu šahneegt
ahrlahrtrejus pabalstus, tad šchā beedribai ir teekšas, ischetras
selšes gadā isdarit dahšadus sarihlojumus. Bet la tagad
dšird, tad neween senakās Jelgawas amatneeku sawstarejas
palihdšibas beedribas, bet ari šchi pehdejā laika didinātā be-
dribē. newar itte pee sawu noluhku pihtngatas ispihdschānas,
tāpehž la peerbeegge amatneeki pahpreetu mas eestahjotees un
pašlahwot šchā beedribā. Žaur šchahdu atšchirigu isure-
schānos un padofschānos weenmūšigai dšihwei un darbibai Jel-
gawas amatneeki, sinams, nežil netiks us preekschu — mas eespehš

isglihtotaku publiku weewille un winas garščai peemehrotus
darbus pahrahdat. Baj Jelgawas amatneeki teekšam newi-
šis jau pee laika, la pawatroti publikai — augstaka darbiba
un šparigaki žihnini — winaš til eespehji west pee labatas nah-
lamibas? —ra—

No Randawas. Šchejeenes Sabraudšigā beedriba
sarihloja šcha gada 20. oktobri Pawara šdšes wadibā teatra
israhdi ar sekošochu balli. Ušwestas tifa šweedru raskiwesēs
A. Agrell 2 zehleenu luga „Glahbtis“, Lejas-Kruhmina pah-
šrahdata un A. Andrejšaleešcha jautribas luga „Jelgawā pa
dšeedameem šwehtceem“. Wihpabri par kōšpehli jafata, la
ta noriteja apweerinoschi. Publika šcho isrihtojumu bhja labi
apmellesjufe, la teatri tā ari ballē. Watarš pogahja kōti labrtigi.
Gaidišm, la beedriba ari us preekschu mums pašneegs kreetnus
isrihtojumus. Us to labas selšes jaunajai darbineejai!
Kahds apmeklotajs.

No Augsch-Kursjemes. Ne reti pa muhšu apwibu
dšird weenu otru fuhdžamees, la satifšime par Daugawu tā
pee Zesabstates, la ari Kofneses un sewiščhi pee Jaunjelgawas
ir deesgan neehria un nowilžinoscha, žaur ko daudšreis atgadās,
la janotawē gribot, waj negribot dšeljeta brauzeeni us leju,
waj augšcu brauzot un tā tad dahšam labam atgadās šaw-
dejumi. Weemebram leela daka Jaunjelgawas aprinka ap-
dšihwotaji: la linderšchi, taurkalneeschi un žiti nebrauz wis
guro semes žetu, apmebram 40—80 werstu, us Zesabstati us
weera teefneechu šapulži, bet brautš teek žaur Šchirwenu šahju
us Krišburgu pa dšeljetu un, sinams, terminā notawefschāna
tā prahwneekem la ari leezineekem naw pa prahdam. Ne-
luhšjotees us pahrzelschānu pahre Daugawu pee Kofneses, ku-
eerihjoja Sezes muščas nomneeks B. šgs, un ari weens patš
par to atbild, Jaunjelgawas un Zesabstates pilsehtas sehpi
waretu gan šchini sinā žitadi rihlotees ar pahrzehlahjeem redp.
pahrzelschānas ušnehmajeem. Pee kontrakta noslehghschānas
wajahsetu nolihgt, la til un til minues jabrauz no weenas
us otru Daugawas malu beš lahds notawefschānas un tad
pahrzelschānas nomneeki to nešpilda, tad, sinams, kontraktš —
ir laulš. Šchi i sinā, isfehnumus drihšketu buht leebus ees-
schānas laika, tad ari naw eespehjamš ar masu twaifoniti
žaur leeleem ledus gabaleem isfultees. Jo tad pee Rigos
šatris pašahšeeru twaifonitis brauz sawu žetu noteitās minutēs,
par to tad newaretu ari pee Jaunjelgawas un Zesabstates
braukt šatras 10 minutes pahre Daugawu no weenas puses us
otru (pee Kofneses twaifonitšcha naw). Tad wehl ari tas
jaeewehro, la ari nakti pee minētām pilsehtinām pahri tiffchāna
pahre Daugawu ir kōti apgehutinata, twaifonitis sawu gaitu
neturpina un sewiščhi laiwineeki nem 20—30 šap. no personās.
Žerešm, la šchini nopeetā leetā, drihš notiks pahrelabo-
jumi un tahdeem teekšam beš sawefschānās wajahsetu notitli!
Augsch-Kursjemeekes.

No Leel-Salwas. Wehs leelšaweešchi laikraštos
lašjām un brihnišamees, las tas tahds par jaunšgubrojumu
buhš „peldofschā restorāžija“, kura lahds lungš Rīgā us Dau-
gawas buhšot dibinat; tomehr nelahdi neduhtu tufuschā pee
šahdribas un šaprazschānas, ja žaur sewiščhu gadījumu ne-
tiktu us pareišām domam. Kamehr Rīgā špreed-leja un kala
planus „peldofschā restorāžijai“, tilmehr pee mums to wifu
isdaritš wifā šluhšā weens weenigš wihrs, kurech peepeschā
parahdijās muhšu wifā — lai nu gan ne ar „peldofschu“,
tomehr ar „aplahrtželjotaju restorāžiju“ us muguras. Štarpiba
šarp abām ir tilai tas, la pirmējā šahgā pa uhdens wiršu,
bet muhšjē — pa šaflu semi. Muhšu gudrineekš šahchāmē
karpupetu beramā maifā wifšwifšchās šchabūs, la: monopolu,
šonaju, šikeerus, la ari preeksch seeweeteem „šaldos“ šchabūs
un tad ar maifu us muguras eet no mahjās us mahju, pee-
dahwadams no sawas „restorāžijas“ šchidrumu. Ja kur no-
teek laul lahds beedrošchānās waj mahju baltes, tad lai nu
tās buhtu žil tablu buddams, tur ir ari muhšu pašidšamais
weisters šahrt ar „restorāžiju“ us muguras. Daudseem
„šhwā“ mihlotejem tas kōti pa prahdam, jo kamdeht gan
ari lai šfreen us Laubes, Leel-Salwas waj Susejas krogu,
tad to peenes mahjās šahp. Kos par to, la tā isnahš
šapeiku 10—15 dahrgakš, par to naw ruhpes par palateeschānu
un šahbaki ari sawu teegu nenopihšti. Un žil apdomiš wihniš
rihtojas ar wifu sawu „maifu“, tur taini jabrihnas. Wihšch,
atšgahšis us lahdu balli, nešpees wis maifu tuhlin eekschā,
bet pašehpi to kaut tur sehmalē un tilai tad, tad gar lo-
geem nosstajees un eekschā neta bhšhama waj šchahbiga ne-
manijis, wehl maifu no pašlehptuwes laulā un ar wifu
eekschā. Wan jau dahču reis ir aiššepšs us Jaun-Jelgawu,
attal pa lauleem un pšanam no mahjās us mahju ejam.
Leekš, wina weikals set kōti brangi. Reis gan wihram ar
wifu maifu bija beš mas ween pašni isgahjis: bhjis deefin
tur ballē, tur žitūs dširdidams, ari pats šipri eemetees, no
kureenes pehž pšnaakts želā us mahjam eedams us lahdam
šahpam družin mifejes un — ar wifu „restorāžiju“ eegah-
šees upē. Par laimi upe tani weetā naw pahrak bhka un
wihšch ušubnajees attal us šrafa . . . tilai maifs ar wifceem
šchabdeem, lahds 7 rbf. wehrtibā, kritis upei par upuri.
Meschnoeks.

No Neweles. Neweles pilsehtas teatris ir nakti no
25. us 26. oktobri kritis leefmam par laupijumu. Par laimi
ugunsgrēhtis isjehlees lahdu puštundu pehž israhdes un tā
tad žilweku upuru šchi katastrofa naw prašijufe. Pretejā
gadījumā nelaimē wareja buht breešmiga. Par pašču
ugunsgrēhtu pašneegšim šche pehž „Rev. Žg.“ ihšumā seko-
schā tuwalās sinas:
Ap pulstēn 11 wakarā šinoja ugunsgrēhtu pilsehtas
žentri. Drihš pehž tam dširdeja šauzenees: „Teatris deg!“
Birmees, kurt aišteidšās ugunsgrēhtā weetā, tur pirmš ne-
pīnas štandas bija notufufe operas „Hans Heiling“ israhde,
atrada štatuwi jau leefmās. Štatuwes šchahubtene, ar kuru
gribeja mehginat dšehst, bhja šapilshufe un ar to netaf nebija
darams, tā la uguns, kura, la rahdijas, bija jehlufes sem
štatuwes, mihšigi ahtri isplatijās, lihds ugunsdšehjeji ar ga-
rainu šchahubteni atnahja. No štatuwes uguns leelisti ispla-
tijās us wifšam pusem. Deworāžijās un šulifēs, štatuwes be-
ninu kotos un špahres un štatišaju telpu šolu loščās uguns
atrada peewižigu baribu. Ugunsdšehjeji dubšchigi mehgināja
glahbt, las wehl glahbjams. Bet mas to wareja isglahbt.
Uguns aprija wifas rekwifstes un garderobi, ari biblioteku
un dahrgu nošču un partituru krahjumu. Ari gandrihš wifš
teatra muštantu muštās rihdi šadega. Drihš leefmās parah-

dijas jumta, un statīstaju telpā, kuras durvis augšā un apakšā bija aizzīlētas, bija dīrdama brālīšķēšana. Kad parketa lošņu durvis atstā, lai no tūreenes uguni draustu uhdenti, wīdā telpā wāreja redset tvehtu un dūmū. Bet tīlīdī pa atplehām durwim gaisš eplūdā, telpa pabrwehriās par leefmu juhu. Istrahdījās, tā zerības teatri wehl glahbt bija weltīgās; bija jāsargā tīfai apfahrejās ehlas, tas ar wīfām garainu sčtuhēnem nadsīgi strahdajot arī isdewās. Teatra nams nō jumta līdī grīdai isdēdīs, flatuses eetaise pīnīgi isnīhīnata. Nō garderobes islabam scho un to isglahba, bet wīšs garderobes trahjums fadēdīs. Teatris tīfai par 38,000 rbi. bija apdroshinat, bet sčī suma wīfa isees par teatra parahdeem. Reswīfites, garderobe un biblioteka nebija apdroshinatās, mobilars tīfai par 2000 rbi. bija apdroshinat. — Ugunis ishlās jehlons nāv isfāirdī isīnamē. Pa istrahdes laitu wairā reiš leetotās nolāschamās un pagēlamās flatuses grīhdās dafās. Domā, tā pee tam buhš peelaista labda neusmanība, aismīrsta labda degofcha suwee jem flatuses, tas līdī jemet isdeguse; jo apakš flatuses uguns iszehlās. Wīspīrims to pamanījis us eelas stahwofchais gorodowōjs. Reweles teatra draugeem teatra nodēschana ir bahrgs sīteens.

— Pagastu rakstwešči un rekrufchu eesaulschanas leeta. Sčīnīs deenās Rewel notīfchā rekrufchu nemschānā wājadsējis pee rekrufchu līstū un zitu dokumentu zauri lūhlofchanas buht klahb arī pagastu rakstwešcheem. Tee waresufchi dotees mahjās tīfai pehž wīfū lomīfijas darbu beigschanas. Aprīnata preefchneests to sīngri notejīs. Daubī pagasta rakstwešči gan isleifufchees pret to, jo wineem tānī laikā neisreuhstofchi wājadsējis buht mahjās, tomehr aprīnata preefchneesta pawehlei wājadsējis padotees. Tā tā dafchi nō wineem tomehr netahdā sīnā newarejufchi nō amata darīschanam pagastā ispalīst, tad beidst isfīhweri weenojufchees tahdā sīnā, tā wīnī iswehlejufchi sčīm darbam nō sawa wīdus tīfai 4 rakstwešchus, tūrī bījufchi wālgafī, aīsmāfajufchi teem lats pa 1 rbi. un braufufchi mahjās. Ar to bījis meerā arī aprīnata preefchneests. Wee tam wīšs rakstwešči weenojufchees un eesneegufchi gubernatoram luhgumu, lai wīnūs nō schahda rekrufchu lomīfijas rakstwešchu peenahkuma atwabinatu un aprīnata preefchneesta rīhlojumu sčīnī atzeltu. Wīšs pagastu wāschu rakstwešči tātchū reišē efot arī pagasta teefas rakstwešči un wīnī netahdā sīnā newarot uf tīf ilgu laitu nō pagasta ispalīst. Atbilde līdī sčīm wehl neesot netahda dabuhta. Wūms te jupēfchmē, tā arī Rīgās aprīnata pagastu rakstwešcheem ir jabuht pa rekrufchu laiku līdī ar pagastu wezateem klahb pee rekrufchu lomīfijas darbības. Saprotams, tā tas rakstwešcheem leels apgrubtinajums. Behu aprīnata lomīfija turpretim isleel ar sčameem rakstwešcheem ween un pagastu rakstwešči war dīhwoot meerigi mahjās un darit sawūs darbūs, par to pagastu wīnūs algo. J. Kr.

Do Wesenbergas. Semneekulectu lomīfara rīhlojums. Weetejais semneekulectu lomīfars, tā „Post.“ sīno, ar zirkularu usdewīs it wīfām pagasta waldem, tā tam neisreuhstofchi jatur pagastu namos pabrdochanai 5, 10 un 15 lap. stempelmartas. Sčīs martas eegahdajamas par sanlejas (?) wāj pagasta tases nāudu. —sch.

o) Do jītam Kreewijas pusem.

Do Peterburgas. Preefch sčīnī gabā lara deenestā eesaulto un pehž nonahkščanas deenesta ispīdīschanas weetā par nederigeem israhdījufchōs rekrufchu jaunās ismellefchanas, tā „Wald. Wehstn.“ sīno, dībīnata s fēwīfchās lomīfijas: Peterburgā pee I. armijas forpusa sčībata sem generala Nomanento preefchfehdes; Nōwgorodā sem generalmajora Rowitowa preefchfehdes; Rewelē sem generalmajora Westmana preefchfehdes un Pleskawā sem generalmajora Sčiffa preefchfehdes. Komīfijas usfahbs sawu darbību tīlīdī tā rekrufchi buhš nonahkufchi sawās lara spehla nodatās un pabeigs līdī 15. aprītam 1903. gadā. Komīfijas pabrbaudīs tos rekrufchus, tas buhš eesfāitīti tajās lara spehla nodatās, kuras stahw gubernās, tūru gubernās pīlfehstās lomīfijas eerihtotas. Peterburgas komīfija beš tam pabrbaudīs arī Dņonejas gubernās un Somijas lara apgabala rekrufchus, tā arī tos, tūrī nonahk galwās pīlfehstā preefch Baltijas lates fāstahwa papīldīnāschanas.

— Weetejās telegrafa waldes preefchneests P. Weiz, tā awīses sīno, eesneefīs luhgumu, tā telegrafstēnes, kuras eeneem administratīwūs amatus, līgus gadūs darbōjas un runā wairā swēfchās walodās, pabrstāitamas deenesta sīnā nō IV. sčīrtas uf III. Pehž pastahwofcheem nō teikumeem telegrafstēnes līdī sčīm netīfa peelaistas par III. sčīrtas eerehdnem.

Uldaru kongress, las nesen Peterburgā tīta notureis, sawā preefchfehdejā wīspābrejā sapulzē, tā „Ket. Stg.“ sīno, peenehmīs fēlofchus preefchfīlumus:

1. Ewehrojot alus līmīfās ihpāschības, zaur to pee nepareifās apēschanās sčīs dšehrens sabojajas, kongress atfīhst, tā wīslabātās alus pabrdochanas weetas ir tahdās, kuras alus pabrdochanas turpat uf weetas ir eespehjama.
2. Kongress nolemj luhgt fināntfchu ministriju, lai ar alu atkauj bīrhwi tīrgotees.
3. Lai alus pabrdochanu nōstahdītu labākos apstahftos, kongress nolemj eesneegt luhgumu:
 - a) lai wīšs jautajumi par kongesiju isdofchanu preefch alus pabrdochanas tīstū isfchērti nō jautās komīfijas, fāstahwofchās nō fināntfchu refora, polīfijas, lomunalwāschu un alusbruhfchu preefchfahwjeem;
 - b) lai uf it 1000 eedfchwotajem ir teefāda atwehrt weenu alus bodi;
 - c) lai alus bōschu slāits ar teefību pabrdot promneschānā netahdā sīnā neteel aprobechots;
 - d) lai augtu, kolonijā un fīhktīngotawās atkauj pehž peemehrota patenta eegahdofchanās pabrdot alu pūdeles promneschānā;
 - e) lai alus pabrdochanu atwehl pīlfehstās līdī pulstien 11 un uf laukeem līdī 10 wafarā uf wīspābrejo tīrdīneezības noteikumu pamata.
4. Tāhlal kongress nolemj luhgt, lai atkaujās dabufschāna preefch alus pabrdochanu atwehščanas turpmal netītu wāirs, faweenota ar tām formalitatem, kuras tagad draud

nōstahpet wīfū alus ruhpneezību un proti: a) lai pee luhgumeem beht kongesijas isdofchanas wāirs netītu praftā eesfahdes pabrwalneela wārdā usrahdīschānā; b) lai preefch wīfām weetam wālsti tīstū isdōti weenabi noteikumi par alus bōschu eesfchējo eerihtojumu un lai sawadības tīf tur tīstū peelaistas, tur weetejee apstahfti to prafta, un c) lai alus bodes atkauj atwehrt arī otrā stahwā.

5. Kongress nolehma luhgt, lai pabrdochowam, tur alu pabrdoch masumā resp. pa pūdelem, teel dota teefība alu reišē pabrdot weenai personai līdī trīs wehri.

6. Kongress nolemj luhgt waldību, lai alus bōschu fīehgščāna teel padarīta atkarīga tīfai nō teefu eesfahdem.

7. Kongress nolemj, luhgt, lai atkaujās preefch alus bōschu atwehščanas turpmal wāirs neteel isdōtas uf ap robechotū laiku.

8. Kongress beidst nolemj luhgt, lai zaur alus pabrdochanas pabrtraufschānu resp. aīlseegschānu uf laiku neeetu sūdumā kongesija uf alus pabrdochanu.

Atteejotes uf leelnolīftawam kongress nolehma luhgt: 1) lai nō leelnolīftawam pehž peemehrota patenta eegahdofchanās buhtu atkauts pabrdot arī alu weenā reišē wāsfā par weenu wehri daudsumā weenai personai un 2) lai bruhfcheem un nolīftawam dotu teefību alu lātrā grībetā daudsumā pēfchūtī pastelētajem mahjās.

Ahrīlaulībā dīmufschu behrnu leetā „Berfown. Wee.“ nodrukats isfāldrojum, tā ahrīlaulības behrni pee trīfīfchānās efot kīrtimās sīhmēs eerafhtām uf mahtes wārdā, beš pēefchmēs, tā tee „neslūmīstī dīmufschī“. Teel eerafhtīs arī tehwa wāhrds (otsecto), ja tas teel tuhlin usdōts. Wāhrds „pamefīs behrns“ neteel metīfās peelaistas. Teel eerafhtīs tīfai wāhrds un pēefchmēs, tā wejāsi nāv sīnām.

Preses wīrswaldes isfāldrojums. Ewehrojot to, tā dafchās pīlfehstās polīfiju waldes teatra gabalus atkauj weenigi israhdīt tad, ja tām israhdīchu fārhfotajī usrahda wejas afīschās, tas drufatās tahdu lugu israhdot zītās pīlfehstās, preses wīrswalde isfāldrojuse, tā polīfijas waldem jautāuf israhdīt tahdās lūgās, uf kuru eesfāplareem atrodās dramāfīstās jensures atkautschānās usfāfhtīs, jeb ja luga aprāfhtā afīhmetā par wīfādā sīnā atkautjamu. Behdējā gadījumā lūgat jabuht tā, tūra isfīnata fārafhtā, tas parāfhtī teel nōdrufatās „Waldības Wehnefī“. Lūgās, kuras tā īnehmumus weenigi atkauts israhdīt sīnamām personam wāj teatreem un līdī ar pīlfehstās noteifschānu, weenigi jautāuf tām personam, kuras mīnetās atkauts usfāfhtā.

Do awīschu isdewejeem pee kongesiju isdofchanas turpmal praftchot peerahdījumus par sīnamu w a n t a s t a h w o k t i, lai nōwehrtu weegīprahīgūs pafahltumus beš pēteefofcheem līdīteem.

Do Wīnfkas. Pulwera epplofija. Nō Wīnfkas nesen uf mehnefī atwāfīnamā afībrauju fahds leelgabalneeku faldats, tūfch jētā nāfīs mītelī fahla isfrawat sawu somu, tūra atradās arī wairā mahzīnās leelgabalu pulwera. Pulwerim nejaufchī pēefkuma uguns un iszehlās břeefmīgīs fprahdseens. Wīswairā dabuja zēst pāt leelgabalneests: tam apdegufchās tīf leelā mehri truhstīs, rofās un wehbers, tā māf zerības uf wīna ihwēfēfchānās. Deguma bruhžes arī dabujīs wīna brahls un trīs behrnt, nama fāimnege un fahdā mēitenei isdegufchās abās azīs. Ewāwnoteem feldschers, tūfch dīhwojot blāfūs mīn. namam, sneedfīs medīzīnīstū palīhdīfību. Wehlat wīš eewānotee nogahdatī semstēs sīmīnā.

Do Warschawas. Refamehriģi augstā zena, fahdu kroma degwīhna bodes māsā par atpālat atnefām t u f ch ā m d e g w i d n a p u d e l e m, pawēdinajuse dafchūs ufnehmīgūs garūs Warschawā uf jaunu weikalu. Tee, proti, fāpīrufschēes sīfā fābrīfās kroma degwīhna pūdelem pehž fomas un leeluma līhdīgās pūdeles, uslīpīnāufchī uf tām jau leetotās wāj arī wīltotās eelīetes un pabrdeufchī tās monopola bodes, pee tam pelnīufchī ne reitī trīs reiš wairā, nēfā fābrīfā par pūdelem bīj fāmafufchūfchī. „Sčēpē“ fahfumā gahjufe labi, bet tad atfīhes eerehdnī nāhtufchī blehdībā uf pehdām un nu atfāl jagāida uf labāfeem laifeem.

No Rīgās.

Rīgās politehnīfā institutā sčīnī mahjības pūsgādā pawīfam 1555 študenti, tūrī isdālas schahdās fāfultātēs: buhwnodakā — 97; īnšeneeru — 346; mechanīfū — 362; fīmīfū — 275; laufšaimneeku — 139 un tīrgonu — 286. Wee tam wehl fahdī 50 študenti nāv peerāfhtīufschēes ne pee weenās nodalās.

Jauna ahrīneezības beedriba nodībīnāufchē Rīgā, tūra fāufsees par „Ahrās Ahrīneezības“ fābeedribu. Lai beedriba dabuhtu ahrāfī apstīpīnāschānu, tad fārafhtīufschēes lozelli nōfomandēufchī ahrīstū Nīeburgu uf Peterburgu pee mīnīftrījas īfīlūgt apstīpīnāschānu, lai dīrhfāt wāretu eesfahst rīhlotees. Mīnetā beedribā par beedreem eesfahjufchēes: Rīgās-Orlās dšēfchē pabrwalneests īhtēns wālfstāpādomeests Drāgomīrowās, mūitās wīrswāhrwaldneests tītularpādomeests Felatowfīs, kontrādmīrāls wālfstāpādomeests Bezarī, 29. fāhīneeku pulkā ahrīst wālfstāpādomeests Pāfchewīfchās, aprīnā ahrīst Trīners. Wee mīnēteem, wāirāf ahrīstī, dafchādū eesfahfchū eerehdnī, adwofatī, tīrgotajī un zītī.

Ibrenēku truhfums. Af Aleksandra wāhrteem ībrenēku truhfums fāhl palītī arweenu fājuhtamās. Tā „Monrepo“ grunē, tūra atronās labdās peezās werstēs nō Rīgās Peterburgas sčōfējas malās, eedfchwotaju slāits tā wāfīnājees, tā daudfās mahjās nō 4—6 dīhwolleem apdīfwōts tīfai weens, un nō pāfchā mahju ihpāfchneela. Mahju slāits sčē fneedfās uf 500. Ibrenēku truhfuma beht dīhwofktī sčē teel īfīhretī par pūzēnu. Tāmīhdīģī apstahftī wālda arī „Struktora“ kolonijā uf Bīferneeku sčōfējas. Sčē dafchī dīhwofktī tūfchī jau nō pāfchā fāhluma, lāmehr mahjās usfuhwētas. Wee tam wehl daudf tūfchū dīhwofktū Pūrwā zemā, netahbū nō eelēfīstās fābrīfās „Unīon“, lai gan sčē īhres jēna totī sēma. Sčēreīnēufchās eedfchwotaju slāits pāmāfīnājees uf pūfī. Pūfē nō teem aīgahjufchī atpālat uf laukeem, pūfē aīfwādajufchēes uf Sēfchpīfēhtū. R. K.

Wīltotās sweests. Nesen fahds pabrīfās preefchū tīrgotajīs pīrīs wāirāf spāirūs sweesta, fārp fūreem wāirāf atrādufchēes ar wīltotu sweestu. Ar sweesta wīltofchānu, tā

weetejā awīse „Dīna-Stg.“ sīno, wāirāfī uspīrjeit nōdarbōjas atfāhstī. Sweests teel wīltotās fēlofchī: fāmāfātātās sweests eelīfīs fahdā leelāfā traukā un pātāfīstīs ar fīltu uhdēnī mīhstīs. Uf sčī mīhstīā sweesta tad teel ufleets fīlīs uhdēns un sweests tīf ilgām māfhtīs, lāmehr tas glūfchī īstuhstī. Tagad nu tam pēeelē klahb sweesta fāhju un leel sweestām atbīstī. Sčahdū dīlētenu fīnguru sweestu nō īhstā war īfchērtī tīfai nō sīmeles, bet nēba lātrs spēhīgīs to īfīmelet. Tur wājag laba sweesta pāfneje.

3f Rīgās dafchēdāschādās dīhwees. 31. okt. nō rīhta Rīgās-Tūluma dšēfchēta fāzījā pee uf Wēntspīlī aīfēfchē pāfāfchēeru drauzeena nōrīfīnājās fēwīfchās slāts. Schāda jaunāwa greefās pee dšēfchēta sčāndārmerījas un pāfāldroja, tā tā fahdām lūngām negīrbot brauft līdī uf Wēntspīlī un lūhdā, lai nō tā atpāfot wīnās pāfī un leetas. Uf tahdu luhgumu tīfa wīšs darīs un „lūngām“ pāfē bīja jautdod, bet leetas wīnāsch nedēwa, pēefchmedams, tā tās īf-pīrīs nō lombarda. Tāfīnība arī bīja, tā netīf leetas ween, bet arī pāfchū jaunāwu lūngs īf-pīrīs nō zītū rotām. Wee wīna wāirs negīrbeja turpīnat tahdu reebīgu dīhwi. — Slepē-polīfijas agents Wīlders nāktī nō 30. uf 31. oktobri Rālnāzeema eelā, fahdā fēwīfchā dīhwofktī, ufgahja wēfēlu fāglu bāndu un apjeetīnāja 6 tehwīnūs, tūrī wīspāhri pāfīhlāmī tā břeefmīgī kramplāufchī. Tās eewehrojāmāfāfīs ir tās, tā pee meīstereem atrādā daudf un dafchādūs mūhlfīserūs, to fārpā wēenu lotī mahfīlģī tāfīstū, lūwām āzumīrktī war pēelīfī dafchādū atfēhgu fōbūs un tā tad wīfās durwīs atmūhlet. — Sčīnīs deenās fahdā semneee, Elwīna Dīnsdorf, eelēhja par dšēfchēta margām Daugawā, bet lāwīneeki to nō fīlīfchānās isglahba un atwēda polīfijā. Eesfahfumā wīna fāzija, tā to mozīufchī rekrufchī un tad eesweedufchī Daugawā, bet wehlat pāfāldroja, tā nebījis to ehst un nelahdā sīnā newāredama tīst pee māifēs wīna Saku fālmās galā lehtufe nō tīlta Daugawā, lai zaur to greeftu publīfās wehribu uf fēwī un tā tīktū pee māifēs, tas wīnāf arī tagad īfdeweēs. — Nepatīhlāmī zemīnī bīja eerādufchēes 1. nowembra wāfārā Gogola eelā Nr. 23 efofchā mātērialpreefchū weikalā, tur tee nō weikalā ihpāfchneela kaulēufchēes pāpīrofūs beš māfās, zaur to īfzehlufēs fīdā un beidst negātā pūhlfchānās. Tomehr īfdeweēs dabuht dīwūs gorodowōjus, ar kuru pālīhdībū wīš trīs pāpīrofu pīpōtājī apjeetīnātī un nogahdatī uf polīfijū. Trolfchnotājī bīja deefgan fārdīgī un netīf ween weikalneeku tee nehmas pēedāufstī, bet fāfīta arī dafchūs trāufūs un īfdaufhja weikalā logūs. Polīfijā īfmetelējot īfrahdījās, tā weens nō dūhres wāronēem ir mūfchneeku fāhrtās un dīwī semneeki. Wīseem trīm pārgāfwīgājeem jāneem zīlweleem jautbīld teefas preefchā par sawu nedarbū. — Sčāis deenās ir īfdarītās wāirāf fāhdībās ar pāfātāfīstām atfēh-gām. — Bīhlāmās galās pīrjeīs parahdīja 2. nowembri sawu mahfīstū uf Daugāwmalās tīrgūs pee Sēfchīgās. Droschāis frahpneests nōlīhga nō fahdā eewēdeja trīs fūfūs par 82 rbi. un līfā wefī uf tīrgūs laufuma noteifā weetā. Kad preefchū eewēdejs W. to bīja īfdarījis, tad pīrjeīs tam fāzija, lai pāleekt pee fīrga ar abeem fūleem, turpretī trefchō leelā fūfī wīnāsch pādofchot sawām brāhlīm preefchī aneēles. Wee te nu arī bīja! Pīrjeīs, pānehmīs fūfī uf plejeem aīfgahja uf brāhli, bet īf sčōdeem wehl nāv nahjīs nemt tos pāhrejōs fūfūs un fāmāfāt nāudu. Suku ihpāfchneēs lāimīgīs, tā dīwī fūfī glahbtī nō tahdā pīrjeja. Sāudejums pee 40 rubteem. —ks.

Sāis Rīgā usnahja it nejaufchī. 2. nowembri ap pūsbēenu wehl bīja 6 gradūs fīlīs, bet pret wāfāru jau fāp un 4. nowembra rīhtā termometrs rahdīja 8 gradūs aukstuma un pa Daugawu gahja īhstī beefī wīfchīnī. Ja tahds fāis pēetūras fahdū laiku, tad Daugawa dīrhī ween buhš seeta.

Grahmatu galds.

Redafzījai pēefchūtītās schahdās grāhmatās: Wīdseemes wezā un jāunā lāika grāhmatā 1903. gadām. Wīldem pūfchōfā. Ernsta Rīates apgahdībā.

Lehto kalendāru usdewums ir: tahdeem māsturīgeem fāudīm, tūrī warbuht zītū grāhmatu nedabū wāj negīrb lāfhtī, beš parāfājām kalendāru sīnam pāfneegt nēweem derīgu lāifā-lāwēllī, bet arī pāmāhībās, kas war noderet prāfhtīfā dīhwee un arī pāpāfchīnat gara redses aplofu. Tāpehž tad arī wīnētā lāika grāhmatā greefā wehribā uf bārību un rāfhtā „Sčīs tas par bārību“ norahdītīs uf dafchādām bārībās weelām un wīnu wehribū. Ehdēnu pagātawofchānā leelš pūlīs lāwēefchū jaunāwu un fēwū deemschēhl wehl tāufstās pa pīnīgu tūmfū un aīj nēfīnāschānās tāfīnī fābāhdīnā sawu ldeēnīfchū pabrītlū. Tapat arī augstūs lāwēefchī usfāfata par tīhreem lāhrumeem, tūras bāuda wāj weenīgī fāfūs, lāmehr par wīnu eewāhričchānu un eetaifschānu uf fēwū domā tīfai retā nama māhte, eewāhribāma ja daudf, tad bruhfīemu „faptī“. Wee nu fīnatne peerahda, tā dafchāfchādī augstī ir nēween nepezeefchāmī pee wefēlībās ufstureschānās, bet pat arī pee dafchādū sīmīdū ahrīfēschānās. Tāpehž arī pāfneegatās īhfas pāmāhībās par „Augtu eetaifschānu“. — Behdējā lāikā pa wīfū Lātwiju tīdri tā fahdā břeefmīga fēhrgā īfplāhtās spīrītīfūs un „galdīna dānīnāschānā“. Lātīnī weens nō otrā nōfātās un leel „galdīnam dānāt“, dot atbīldes uf dafchādeem pawīfam nēfchāfīrāmeem jautājumeem, bet fārp wīfeem spīrītīfma un galdīna zēenitājeem tīfai retāls sīnās, tā un tur sčī mahfīfā zehlufēs. Māfā „Galdīna dānīnāschānā“ īnterefentī atrādīs sīnās par spīrītīfma īzēfchānās un attīhīfchānās un par eējeenītās „galdīna dānīnāschānās“ īhstō wōfīmī un wehrtībū. — Lāika lāwēfīm kalendārā atrodām dīwūs gabalus, nō S. Seīdela „Dāhrga fōglīs“ un Wāndlowā „Kīrīfchājhnīs fārp īglīhtoteem“. Abī autōrī ir wāhjeefchū tāntās rāfīneeki un buhtu tīfai jāwehltās, lai lāwēefchū wehl jo wāirāf dabuhtu eepāfīhtees ar wīnu gara rāfchōjumeem.

Rōfās grāhmatā tagādeajā lāwēefchū wālobās pāreīfāfhtībā. Sāfahdībīs R. Zukurs, Māf-Sāfāzes draufēs fkolotājīs. 44 lapp.

Lāwēefchū wālobās pāreīfāfhtībā ir wehl rāibāfā tā wāhju wālobās, wāram gāndrīhēj teīst, zīf rāfhtījaju, tīf pāreīfāfhtībū. Tā tad wāretu īfīlītees dīhwānī, tur Zukura fōg nēhmīs „tagādejo lāwēefchū wālobās pāreīfāfhtībū“. Wee leeta tā, tā lāwēefchū lāftrāfhtī zentufchēes pānāhtī wīsmāf

zīt neiz veenadības, lai arī tee šķūmos wehl išķērtas deefgan daudis weens no otra. Zūfura lgs nu nehees ištāt šchās dāschadības un tad peepaturas las peepaturams: wāsch nāw grībējis uštābt nēlabu fēwīschu pāreīfāstības sīstēmu. Tāpēz tad arī te nāw apīpēschāms, wāz wīna norāhdjūmī ir dibināti wāz nē. Bēz wīspādrējem nofāzījūmēm par pāreīfāstību grāhmatinā eewētois arī alfābetīskis rāhditājs, tā dāschādī wāhdēi rāhtāmī. Eefāzējem grāhmatinā, bēz schāubām, daudis atwēglos latwēschu ortogrāfijas eemāzīschonōs, tāpēz arī buhtu wehlāms, lai školotāji to eewēbrotu latwēschu walodās štundās. Uzis mums durās un neīprotāma pāleel forma „Antāfī“. Wāz wārbuht tā ir drūfās štubda, jo nominatīws tāschu nebuhs domāts „Antāfī“. K.

No ahrsemem.

Maroka.

Drūhmi māhloni leelas fawellotees par Maroku. Sāw nāis, eīropēschu drūdfīgāis sūltāms Abdūl-Ūsīs, tā leelas, gan grībētu šcho to reformēt, bēz tam trūhštōt wāzādīgās spēhās un gārā. Mūhamedānu eemīhtētu fanatīfms bēz tam nēfāz nēla leetberīgā eefāhtā — īslāms (mūhamedānu māhībā) nu reīfī kultūrat pretīgā wārā. Wārbuht nāw tāhlu tā deenā, kur deht eefschējem nēmeereem Marokā īfdala Eīropas leelwāstīs. Arī lībš schim Marokā par fawu pāstāwību jāpatēzās nēwīs fawēem erotīschēem un spēhāi, nēwīs pāschās tāwā spēhām, bēz weenīgī leelwāstjū nēweēnprāhtībāi, no kūrām nēweēnā otrāi nēgrībējā noslēgtes tīt trefnu tumōsu. Bēz apstāhstēem arweenu wātrāf fāreščgījōtes tāisnī schim „slīmājam wīhrām“ wār atnāhtē ahtīrāf gāls, nēdā otrom „slīmājam wīhrām“ — turtu sūltānā wāstēi.

Marokā eēnem ap 800,000 kwādrātwerķes, t. i., tā par pušt leelāta, nēdā Wāhījā wāz Frānzijā. Eedfīhwotājū nēweēns nāw štāitījs, jo tāš wāz mūhamedānu tījās buhtu grēhts. Tāpēz arī dāschādī pēhtnēfī Marokās eemīhtētu štāitu kōti dāschādī wēbrē. Rāhdōs no labāteem Marokās pāfīneem, wāzju profēfōrs Fīschērs to rēhlinā us 8 mīlljōnem. Tās fāmhēdā ar fēmes ānglību un īspāthjūmū nāw daudis. Bēz eedfīhwotājū štāita wātrōschānōs tāwē nēlāhtīgā, labāti šofot wīspāhr mūhamedānu wāstīs wāldōschā „fābrīgā“ nōdōlku sīstēma, pēz kūrās eemīhtēteem, kām nāw wārās wāz fwarīgū aīstāhjuwū teel no nōdōlku nēhejeem un fālbāteem nōnemts wīss, tāš weēn māfēet nēmāms, tāš „nāw pēfēets“. Tāpēz eemīhtēfī mēhdī fāwās mātās labprāht apfēhpt sēmē. Sēwīschī labību parāstīs ušglābāt dīfī sēmē eerāstās bēdrēs, „matāmōrās“. Marokās sēmneests, īstūhlīs eewāhktō kweeschu un mēeschu rāschu atstāhī māhājās tītāi nēleelu frāhju mīnu un wīsu wātrūmu tūmšchās nāstīs eerōt wātrāf bēdrēs, kūrās tāš pēz āīmēt un tā nōlībšīnā, tā nēstānājs nēfāhdī nēwār eedomātees, tā apāfchā glābājas labības frāhju mī. Tōmēhr ar wīsu eemīhtētu īfwēzībū tee nē tātrēfī spēhī īfārgātees no nōdōlku nēhejeem. Marokānu tāwā spēhā teel tūreēt fēwīschī īfwēzīgī fāldātī „matāmōrū“ ušofīschānāi un īfchēschānāi, tā tā eemīhtēfī arweenu fāhdū datū fawu sēmē eerāktō frāhjuwū pāfāwē. Šchāhdā nēdrōschībā ir arī gālwenāis eemēfīs, tāpēz kūrās audsē tīt daudis jīt āfūrāt nēpēzēschānāi wāzādīgās. Jā ušnāht nērāschā, wāz nēretī wēfēfī āpāgābālī nōmīrīt bādā. Wīspāhr eemīhtētu štāits pāgāhjušchā gādūfūntēnī gādūhīfī wāz nēfāz nēbuhs wātrōschōs. Šatīfms lībšēfī sēmē eefchēnē štītātī nēdā pēfchā 2000 gādēm, tad par šcho štāitō sēmī wāldījā rōmēschī, tāš wīsur ušbūhwejā brūgetūs zelūs, jēhā dāudisūmū pīfū un pīfēhtū, kūrū drupās pā dātāi wēhlī togād jēhtēests wār āpdrīhnot tātāt tā īfpoštītō ušhdēnwādū atēelās. Un tōmēhr šchī sēmē tīt fwehtītā dābīstām bāgātībām, tā fāhtīgās eīropēschu wāldības rōlās tā ahtīrī ušfēltū un kūrū par bāgātālō no Sēmēfā-Ūfrikās sēmēm. Rād fāhībšīnā Ūfchīrās un Ūnīfās āpīstāhlnīs pūšfīmīs gādū āpātāt un šchōbrīhd, tad wēglī wār nōfāhrst, tā mēers un fābrītā šchājās sēmēs eīropēschu kolonīstēem āpmetōtes wār sēmju dābīstō bāgātībū īfāntōschānu pāzēt fāntāhtām. Jī Ūfchīrās schīmbrīhšchām īfwēd schādūsch rāschōjūmūs par 325 mīll. frāntū (ap 120 mīll. rēl.) tīlpat daudis teel eewēfīs. Un wīsus šchōs īfwēdūmūs fārāschō gādūhīfī wēnīgī nēpīnāis pūšmīlōnīs eīropēschu kolonīstū. Wēetēe eedfīmēe arābēschī un bēberī nēslātōtes uš sēmēs plāstībū, kōti māš rāschō pāhdōschānāi, tee dīhwo uš trefnāstās sēmēs nābādībā, pādrēet tā fāfot no rōfās mūē. Ūfchīrā tāisnī spīlgtās frāhšās pēerāhdās, tā īslāms (Mūhamedā tījā) tāwē fāudīs no fāimnēzīgās pōzēschānās. Ūrābī un bēberī jaur frāntschu štōlām gan tītūschī dāudis māš īglīhtōtī, fāwā fēdī tee pret frāntschēem tātāt tā fēnāl glābā nāwīgū eēnātdū, tā pret fweščēem eelāfējem un „krīstīgēem fūēmē“, kūrās tee fāhdreīf jērē no fēmes īfwēfēfī lāufā. Frāntschū wāldībā gan gādū dēfīnītūs pūblijēfēs pēelābīnāt wēetējōs eemīhtēfūs, bēz tāš pūblēs bījūschās wēlīgās. Interfāntī, tā Ūfchīrā frāntschī īfwēdūschī kūrūs, pādārījūschī arābūs par sēmēs fūngēem, bēz arābī, dābūjūschī fāhdū datū no ānglīgēem pēerāstēs āpābāleem fāwās rōlās, ar nēpāzētibū gābā deenu, tad teem buhs eepēhāmūs pāwīfām pādīfīt „krīstīgōs fūmūs“.

Atēzēbā uš Marokā šofātā, tā tāš dābīstās bāgātībās leelāstās, nēdā Ūfchīrās un Ūnīfās bāgātībās fōpā fānēmōt. Bēz tam Marokā dāudis labāstā wēetā: tā pāhrwāldā eēbrāntschānu Wīdūshjēdā, Ūbrāltārās jūhrās schāurūmū. Rām pēder Marokā, tāš wār wēglī pādārīt ānglū wāldībū par Gībrāltārū māšwēhtīgū. Bēz tam Marokā štīmātā fīnā dāudis, dāudis labāstā par Ūfchīrū un Ūnīfū. Ūfchīrā wīfōs ānglīgātōs āpāgābālos, fēwīschī upju eelējās, pīfōfās wāfārās nītnī drūdfīhī, tāš fēwīschī fābōjā eīropēschu kolonīstū wēfēlībū. Drūdfchānā štīmātā deht Ūfchīrā arī nēwātrōjās sēmē fānzūschī, bēz pat māfēet eēt āpātāt. Labāti pānēf štīmātū deenwīdūs frānzūschī, bēz fēwīschī itālēschī un spānēschī, kūrī tur eējēfōjūschī leelā mēdrā. Āpēmēbrām pūfē no Ūfchīrās eīropēschu kolonīstēem ir spānēschī un itālēschī. Bēz Marokā wēentāht lībšējūmū dāudis leelāfī (gār Ūlāntījās jūhū weēn īfšpējās 3 mīll. dēfētīnu wīšānglīgāstās mēlēmēs) un tāš tāš gālwenāis — Marokā nēpāfīhī mālārījās. Tāpēz tur wāretū arī dīhwōt un rāschōt sēmēfā eīropēschu kolonīstī, wīsmāf nē štītāt tā Argentīnā un Deenwīdūs-Brāfīlījā, tur lībšīgās štīmātās. Wīfī šchē eemēfī, Marokās ānglījā, mīhīgās wēenlībšīgās štīmātās (wīdējā štīmātā gār wīsu jūhēmālī no 34. lībšī 30. plātūmā grābēem weenādā, tā fwarštās

ap 19 grābēem pēz Jēlštjā, sēmā 15—16, wāfārā 21—22, fālnū pāwīfām nām), tad eewēbrojāmās štāhwōfīs pēe Wīdūs jūhrās jau fēn dārīfīs ušmānīgūs frāntschūs. Frāntschī labprāhtī buhtū Marokū eegūwūfchī — bēz teem par fānzēfchēem ir ānglī. Ānglēm gan nāw tāhdā fāwūmā spēhā, tā tee wāretū kērtēes pēe Marokās, tāpēz tee labprāht ar mēeru uštūrēt Marokū wāhju un nēspēhīgū lībšī īfwēwīgām gādījēem. Tēschā wāstīs, tāš tēzās pēz Marokās, ir — Spānījā. Bēz spānēschī fēwīschī pēz pēhdējā tāwā ar āmērīfānēem nē no weenās pūfēs nēteel uštātītī par nōpēetnēem fānzēfchēem. Kō lai arī spānēschī eefāhtū ar Marokū? Marokā rāschō tōs pāschūs sēmēfōpās pōdūktūs fō Deenwīdūs-Spānījā. Un spānēschī jau tā nēspēhī pāschī fawū sēmī fābrīgī āpōfōt. Spānījā knāpī pūš tīt bēschī āpdrīhwōtā, tā Frānzijā. Pēhdējā lāitā gan arī Wāhījā pāzēlās bāfīs, tā wāzjēem wāzjāgōt wātrāf pēfōpōt tīrdnēzībās fāfārū ar Marokū un tā tee nēlāhdī nēdrīfštōt pēelāfī, tā schīs fwarīgāis tīrgūs frīstū fāhdās jītās wāstīs rōlās, kūrā pēz wāretū wāzjūs pāwīfām īfšēhgt no Marokās tīrgūs (tīt wīfāi fwarīgūs nu lībšī schīm gan Marokās tīrgūs wēhl nāw — Marokā eewēd un īfwēd par fāhdām 8 mīll. rēl. mātās — bēz nāhtāmībā gan pōtāmūs Marokāi wāretū buhtī leelā nōfīhēm). Tōmēhr eewēhrojōt wāzju wāldībās, fēwīschī grāfā Bīlōwā pēelāhpīgō, wāretū pat teilt pūsbāilīgō pōlītīfū, kur tām dārīschānā ar Ānglījū, nāw pāwīfām domājāmūs, tā wāzju wāldībā līstū Ānglījāi fāchēfchūstūs, jā tā tagād, tītūfē gālā ar būbrēm, fawū tāwā spēhtū grībētu īfēetōt Marokās eegūbšchānāi. Nōpēetnā pērtīnēzē Ānglījāi wēnīgī Frānzijā. Frāntschī nēbuht nēwār āīmīrīt fāschōdās leetū (kur ānglī drūdbēem tōš pēefpēdā atfāhtēes no Sudānā). Un bāgātī Marokā ir pāwīfām jītādā „ušwārās ālgā“ nēdā drūdfchānē, tāstēe un pā dātāi tūfšchānē Sudānā āpāgābālī. Frāntschī jau lābī sēm āpātāt wīsu gāgātāwōjūschī, lai pēe gādūjūmā wāretū āpdrīfēt Marokās sūltānū. 1860. g. pēe mēerā dēwēschānās tee nēnōlīgā, kur īhntī jāeet rōbēschāi štāp Ūfchīrū un Marokū. Eitā tītāi nōtāfīstīs, tā wēhlāt jāeēzēt fēwīschā kōmīfījā, kūrāi schēi jātājūmūs jāīfšpēchē. Bēz no schādās īfšpēschānās frāntschī lībšī schīm īfwārtījūschēer. Un uš Ūfchīrās rōbēschām dīhwo nēmeerīgās jīltīs, tāš schād tad mēhdīs pālāupīt īfrāntschū īpāfchūmōs. Tē tad nu frāntschēem wēglī ātrāfī eemēfū „nōfāhtrot“ rōbēschū pēz fāwēem eefstāteem Pēhdējōs gādōs, tā fīnāms, frāntschī Sābārās tūfāfēi wīfījūschēes štīpīrī uš pēfchū, eēnēhūschī Ūwtās un Fīgīgās oāfēs. Šchāi eemēfchānāi leelā nōfīhēm: Marokā jaur to pīlānīgī ātdālītā no Sābārās tūfšchā, kūrā rēetūmā dālā pīlānīgī uštātāmā par frāntschū īpāfchūmū. Marokā tā fāfōt wīspāhrtī no fāwšēmēs eeflēhtā no frāntschū īpāfchūmēem. Šwābādā tīt pāleel jūhrā. Bēz no jūhrās pūfēs arī ānglī wār jēlt mālā fāwūs pūlūs. Rāhdā ānglū fābēdrībā pēfchē 5 gādēm bījūfē eēnēhūfē āpāgābālūs āp Jūbī rōgū, pērt deenwīdēem no Marokās. Šchōs āpāgābālūs tā pāhdēwīfē Marokās sūltānām, bēz ar nōtēfūmū, tā sūltāns nēdrīfštī tōš āidōt nēweenāt jītāi wālnēi, tā wēnīgī Ānglījāi. Tē tad nu buhtū fābūrsmēs eemēfīs štāp Ānglījū un Frānzijū, tīt lībšī tā pēhdējā grībētu kērtēes kōhtē Marokās rōbēschām. Wārbuht, tā gālū gālā ābās wāstīs īfšhgtī, wēenā pānēm āūstrām, otrā rēetūmā dātū. Pēe frāntschū rāfūrā gān grūhtī domājāmūs, tā tee eēetū uš fāut fāhdū dālīschānū. — Marokās nōfīhēm jaur to tōp jo leelāfā, tā tāš deenwīdōs ātrādās tātāt tā Ūfchīrās deenwīdōs mīlīgī fōfōrtītu štābī, kūrī no wīfūleelāfā fārā Eīropās sēmēfōpībātī. Fōfōrtītu wīspāhr pōfāulē nāw daudis. Un uš fōfōrtīstāhdēs mēhšlēem pā leelūm leelāfā dātāi dibīnās schōlāitū rāzīonālā, īntēfīwā sēmēfōpībā. Jā frāntschī eegūhšt arī Marokū, tad tee bāgātālō fōfōrtītu štābū lūngī pāfāulē. Bēz tāisnī schīs āpštāhlīs arī ānglēm un wāzjēem dōd eemēfū, nēlānī Marokāi pādrēet frāntschū rōlās. Tē ir štēhdūs pūntīs, kūrām wārbuhtī leelāfā nōfīhēm par wīfām jītām sēmēs mālām pāfāulē.

Dr. K. B.

Frānzijā. Pāschūlāf īfdotā „Dēltenā grāhmatā“, kūrā fātūrā sēmī frāntschū wāldībās fārāstīschānōs ar Sīamās wāldībū. 1895. gādā Sīamās wāldībā ātrādījūfē wīfūs Frānzijās pāgēhrējūmūs. Bēz 1899. g. āprīllī jānēzēlētās frāntschū Īndījās gēnerālgēbērātōrs Dūmē no jāunā tīzīs pēfchā Sīamās fārālīm pāhrēgrōfīt dāschūs āgrātōs nōtēfūmūs. Bēz Sīamās wāldībā lēegūfēs ušfāht fārūnās un wēhl štūpī pāgēhrējūfē, lai frāntschī ātstāhjt nēfēn āpēhštō Ūfchāntābūmū. 20. fēbrūārī 1901. g. tītūfchās pābrāntās fārūnās un tītāi 20. sēptēbrī 1901. g. āttāl ušfāhtās jaur frāntschū mīnīstrī-rēfīdētū (sūhtnī) Klobūtōwštī. Klobūtōwštīs īfštādīrōjīs fāmēschēem, tā frāntschī ar mēeru ātstābt Ūfchāntābūmū, bēz tīt ar to nōlīhūmū, tā fāmēschī tōtēfū frāntschēem ātweht jītūs lābūmūs. Pāstārām Bānglōtā dāschās jītās wāstīs (āzīm rēfōt te domātā Ānglījā) mēhšgīnājūschās dārīt eefpāidū. Wēidōt Klobūtōwštīs īfštādīrōjīs Sīamās wāldībātī, tā Frānzijā to uštātāt par nēdrādībās štīnī, tā jītū wāstjū pēderīgēem teefōt dōtās nōzēfījās Rēlōngō āpāgābālā, jaur to tee wārōt nāht pēe pōlītīfā fārā. Un Sīamās wāldībā to arī eērdējūfē un 7. oktōbrī 1902. g. nōfēhūfē līhūmū, kūrā tā pēelāhpūfēs. Tītāhtū „Dēltenā grāhmatā“. Šādōmā, tā Klobūtōwštīs mūtīfī gan buhs rūnājīs wēhl drūfštū štādīrāktū wāldū. — Kārā mīnīstrīs Āndrē štīms un nēspēhī nēmī dālībū pēe mīnīstrū kōnfērēncēm. Jī Sēnās fīnō, tā īfšhīgchānā štāp dārā dēwējēem un nēhēmējēem ogtū rātūwū āpāgābālos fāhtōt lābī wēhtēes.

Wāhījā. Rēichstāgā gālējā krēifā tāifā obštūrtjūjū ī pret jāunē štīmā pōjēktū, pēz kūrā nōbāfōschānās fāhrībū pōpōnētīs fāhštīnāt un pādārīt wēentāhrschātū. Rāhdōs krēifās lozēfīs rūnājīs wēfēlās 3 1/2 štundās no wēetās. Pōtāmūs, tā dāudis jāunā un fwarīgā jaur nēwār teilt schādās obštūrtjūjās rūnās, tāš gādūhīfī wīfās lībšīnās tā wēenā otrāi. Bēz gālwenāis obštūrtjūjōnīstū mēhrīs jaur arī tītāt ir, lāitū nōfawēt. Tāgād zēntrā lozēfēem gādūhīfī jaur mētās nēomūlīgī, tā tee pāwīfām eēnēgūschī pēfchēfīkūmū, āpōbēschōt bāfōschānās fābrītībū, jo tāhdējābt īhštāis pārlāmētās dārīs āttāl uš fāhdū lāizjū āpūlēes. Tūwōjās sēmās fwehtī un īgātī tā lībšī 15. dēcēbrīm wāzju tāwtās wēetnēfī nēlāhdī nāw fātūrāmī Bērlīnē un pēfchā 10. lībšī 15. jānwārā tee arī nāw fōpā fābābōnāmī. Tā tad rēichstāgā wātrūmā pārtījū jērībās jo deenās jo wātrāf fāschūhšt. Gān kōnfērnatīwē mēhīgīnā dārīt gālū dēbātēm, bēz īfjēhlās tāhdōs trājīs, tā wīss āttāl pālītā pā wēzām. Un wā-

dībāi wārbuht gālū gālā nāw nēmās tīt nēpātīfāmī, tā no jāunā mūtū tārtīfā nēfās nēfīnāht, jo tāhdējābt tāi eefpēhā, pāgārīnāt wējōs tīrdnēzībās līhūmūs, wārbuht īfšāulējōt wēhl no jītām wāstīm wēenā wāz otrā wēetā īfwēwīgātūs nōfāzījūmūs. — Drīhūmā tītīs fāfāulstīs ī pūfchū lāndtāgās. Dīrdāmūs, tā Rēinās-Ēlbes fānālā pōjēktīs wēhl rēifī tītšchōt eēfneegts.

Āūstrō-Ūngārījā. Rēichsrāhtā āttāl rēif bījīs rēitīnīs lāmāschānās štāts. Gēmēfīs bījā — pōlīzījās eējāntschānās pēe pēhdējām lāndtāgā wēetnēfū wēhšchānām Wīnē, fāwōrtītu eēzīrtnī (tur lābā tēfū zīlwēfū, āp 50. bījā tītūfchī eewāinōtī). Mīnīstrū pēfchēnēfīs Kōrberīs īfštādīrōjīs, tā pōlīzījā wēentāhrschī īfīdībūfē fawū pēenāhtūmū. Ūf to no gālējās krēifās pūfēs īfchēlēs mīnīs trājīs: „Tēe mēlī! Wīnē pēe wēhšchānām gāhīā trāfātī nēdā Wāhījā!“ — Wīnēs bīrgērēmēfērs, frīstīgī-fōzīālō gālwā, Dr. Lūegērs ušfēdīs trōfchōtājēem: „Zūhs rāfbānēfī, jūhs rāfbānēfīt!“ Pēhdējēe ātībīd un Lūegērs, fēfūndētīs no Gēfsmānā, blānī wēfēlās 20 mīnūtēs no wēetās: „rāfbānēfī, rāfbānēfī!“ Bēz gālējās krēifās lozēfītī, tā nōlāmātī, nāw štīnkī un āttēedjē: „Sāmāfātēe blēfchī! Zūhs dīhwojōt no bāfū wītōfchānās, wītīgām lēgītīmājīm un gōrōdōwōjū fōbēnēm!“ Pā štāpām Lūegērs ušfāhpt uš fāhdā gālā un ušfāz pērtīnēteem: „wāj rēdšējāt, tā mēhs jūhs nōtrēzām gār sēmī!“ Nāmā pēfīdētīs gan fīwānā to māht, bēz pērt tāhdēm fāntūnōtēem fūngēem nēdā nēspēhī īfārīt, lībšī kāmēbr tee pāschī ātstāhī fāhllī. Tād mēhīgīnā āttāl rūnāt Kōrberīs, bēz teel fānēmīs ar lēelīstū trājī. Tīchēfū wādōnī, Kōfātšch, Fēfīs un jītī fāht dāufīt pūltā wāhtēem un fāzj wīfū spēhtū: „Brom Kōrber, jūhs pēderāt fōdā nāmā un nēwīs pārlāmētā!“ Rūnātājīs fēedjē: „Zūhs gan no jāunā eefāhtāt mēfōt!“ Wīšwāzju wēetnēfīs Štēinīs fēedjē štāpā „tīchēfī gātawēe utū būngās!“ Wēidōt Kōrberīs tāschū eefāht rūnāt. Rāhdōs tīchēfīs āttāl fāzj štāpā: „mēlīs, mēlīs!“ Nāmūs fūejās, Kōrberīs lībšī, bēz tāschū āhtrī fānēmās un rūnā tāblāt, tā togābējā fāimnēzīgīstā krīfē jaur nēpālītūfē bēz lāmā eefpāidā uš wāstīs fīnāzēm, tōmēhr eēfōt jērībā, tā rāschōschānā āttāl ātdīhwīnāschōtēs. Ar Ūngārījū eēfōt Rēetūmā Ūftrījās wāldībā īhštī lāitūs eefāhtūfē fārūnās, tā tā eēfōt āīstāhwejūfē Rēetūmā Ūftrījās īntēfēs, no tā jaur rēichsrāhtīs drīhštī wārēfchōt pāhrlēezīnātēs. Pāhrējōt uš wāldās jātājūmū, Kōrberīs pēfīhējā, tā Mōrāwījā eēfōt jaur spērtī fāmērīnāschānās fōtī, tāš nēpālītūfchī bēz eefpāidā (? Eefpāids tāschū tāhdōs, tā tīchēfī āttāl fāht tāīfīt obštūrtjūjū). Ūbās Bōhēmījās tāntībās gan štāhwōt kōtī fīhwī wēenā otrāi pērtīm un wāldībās īntēfē eēfōt, pānāht īfīhūmū. Ūftrījā nu rēif nēeēfōt wāstīs, kūrā wēenāi tāwtāi buhtū pāhrfārās, tāpēz nēwārōt pāstāhwēt wēenā pātē wāstīs wāldōbā. Tōmēhr kārā spēhtām nu rēif wājāgōt wīspāhrējās lōmāndās wāldōbās; tātāt arī gālwenām wāstīs eefstābēm wājāgōt wēenās wāldōbās. Jā wāldībās pēfchēfīkūmī wāldōbū lēetā arī wēhl eēfōt nēpīlīgī, tad tee tāschū wēenūmēhr nōfīhēmjōt āgrātō āpštāhtū lābōschānū. Wāldōbū jātājūmūs jālūhšōjōt īfchēfīt kōmpōmīfā jēfā, jāpēfēnēnōtēs jāunājāi eēzīrtnū eedālīschānāi. Kōrberā rūnāi pā dātāi jēlōjā āplāufī. Bēz wāj ar to tēeschām tīchēfū obštūrtjūjā pālītīs mēerā, tāš jītīs jātājūmūs.

Ānglījā. Jī Drīfēfīs fīnō, tā būbrū gēnerātī eēfōt ānglū wāldībātī lītūschī wēhl rēif pēfchēfī sēmīfchū „wēhšchūmōs lītī“, sēmīfchī tee lūhūfchī lai pālībšībās mātū būbrēm pāūnglītīnōt no 3 uš 8 mīlljōnem mādrīnū štērlīnū. Tāhtāl tee pērrāfījūschī, lai ānglū wāldībā āpīchēfō wīfūs štāpēmēs dūmpnēelūs un āttānj Eīropā dīhwojōschēem būbrū wādōnēem ātgēerēes uš dīfūntēnī. Tīchēmberlēs eēfōt štūpī ātrādījīs ābūs pēhdējōs wēhšchūmōs. Āttēzībā uš pīrmo pālībšībās sūmās pāūnglītīnāschānū tāš āttēzībā, tā pīnījāpā schīs tāhdāt pāūnglītīnāschānāi glūschī pērtīm nēeēfōt. Bīt leelāi tāi jābūht, par to schīs tōmēhr wārēfchōt spēerēt, tad pātīs būhšchōt pāhrlēezīnājees Deenwīd-Ūfrikā, tā īhntī leelās štāhwōt un tāš īfārītīs ar lībšī schīm pāfneegtām pālībšībās sūmām. Jā tīhtrī būhšchōt wēhl wājādīgās, tad jaur schīs nēleegēschōtēs, ātgēerēes uš Eīropū jēlt pārlāmētām wēhl rēif pēfchēfī pōpōzījūjū pāūnglītāt būbrēm fneedfāmō pālībšībū.

Itālījā. Dīzījōfās āwījēs bījā wātrāfāht āpāgāwōjūschās, tā lāupītājū būhšchānā Deenwīdūs-Itālījā eēfōt gālīgī īfšlāufā. Tāgād nāht fīnās, tā nūpāt pāt wēhl pōlīzījāi un tāwā spēhtām bījīs jāisdārā wēfēlās kārā gāhējēs pērt lāupītājēem Sīzīlījā. Eitā mēlētīs lāupītājīs Bārjālōnā, tāš uštūrējās lāut kur Dīchīrdšchēntī wāj Trāpānī tūwūmā. Pēzj lāhdās Sīzīlījās āwījēs jaur āpēmētrām 200 pērfōnās āpēetīnātās jērībā, tā nu rēif buhs rōfā bīhāmāis lāupītājīs. Bētwīfās jērībās bījūschās wēlīgās. Āpēetīnātō štāpā bītūschī ī tīchētrī pāgāstū wēzāfēe, bēz ī tee nēfā nāw īstēlūschī. Šawādī lūngī nu gan fchēe pāgāstā wēfchī. Wēens tīzīs āpēetīnātās, tad tāš pāschūlāf bījīs pōlīzījās kōmīfārū lūhšōjīs pēerūnāt, lai āpēetōs mīhštī un nēleezīnā pāhrāt bāhrģī pēe tēefās pērt fāhdū štēpāwū. Bālōs mūfchā āpēetīnātās lāhdīs mārīfīs Kōrdōwā, pērt kūrū jaur fēn pāstāhw āīsdōmās, tā tāš lāupītājū drāugs. Dāudfām pērfōnām āttēmētā tēfchā, nēhšt pēe sēmīs eērotīschūs, to štāpā tāhdās pīfēhtīnās bīrgērēmēfēstrām. Šārārdēllī mīnīstrījā lāidūfē štājā pōgrāmū, pēz kūrās tā nōdomājūfē pāmāfīnāt kōfūmā nōdōlki. Tūrīgō fāhtū āwījēs pāt to tōtī nītnās pārgō Sārārdēllīm gāhšchānōs.

Āmērīkā. Wāstīs fēkrētārs Gējīs pāfīnōjīs, tā āpštāhtī uš Pānāmās fchāurūmā eēfōt kōtī lābtī, nēeēfōt no nēmeereem kō bīhtēs. Būhšchōt wārbuht wēhl jōzēf mālā mātrōfchī un fāldārī. Jī Kūrāfōw fāfās fīnō, tā wēnēfēlēschū dūmpnēelū wādōnīs tur nōnāhīs tā bēhglīs, īf tā rēfšām, tā ar dūmpī tēeschām gālā.

Tēeflēetū nōdātā.

Sawādā fāhdībās prahwā. Rīgās āpābāltēfā fchā gādā 28. oktōbrī īstēfājā fēfōschū prahwū par wēhtrīs-pāpīrā fāhdībū. Lēetā nōtīfūfē schādōs āpštāhtōs. Rīgā dīhwo tāhdā 70 g. wēzā māspīfōnē Gēmā Šūrjēwīkā. Wīnāi bījā wēhtrīs-pāpīrī, kūrūs tā pāstāhwīgī fēw lābtī nēhšjā, bāidīdāmās, tā fāgtī to nēnōfōg; pāpīrī glābājās spēzīālī pēfchū tam pāgātāwōtā wāfū drehbēs fūlītē, kūrā bīj eēfchūhtrā jāfās eēfchūpēf; jātu wīnā wāltājā dēenām un nāktīm, nēfād no tāš nēhšfīrdāmās. Šulītē ātrādās wēens wēhtrīs-pāpīrīs par 100 rūblēm, wēens pōrjētū pāpīrīs no pīrūnā

walsts aishnumma un zitas dažādas kvēltes un sīmes. Ar šāveem wehrspapīriem Jurjevska bešči ween leeljās un rahdija tās ziteem leeleem zīvēleem, to skaitā arī semnezei Karlinei Butelei, kura dšhwoja tai pašā mahjā. Karlinei Butelei eefahrojās Jurjevska aplaupit un tapeh ta wairā reifes skubinoja Jurjevska talponi Almu Schtalman nosagt šāwai fainmeezei wehrsteetas wāj wehrspapīrus un aidot šchāi, bet Alma Schtalman to neklausīja. Te Karlinei Butelei mahja pats littenis palihgā. 1901. g. 14 februārī Jurjevska išteizās, ka wina došot radneezi Katei Michelson pahričubt kuliš jafā, jo kneepadatas, ar kuram bij kuliš aishpaudiva, lai papiri nekstrītu, duroteles neelā un darot tai šahpes Uš to K. Butelei atteiga, ka neesot netaf jagaida uš Kati Michelson, šchi pate palihdšehot kuliš pahričubt un šauza Jurjevska uš šawu dšhwošī, teidama, ka pee winas dšhwojot štolota jaunawa Verte Stuijn, kura pahričubt wehrspapīrus un tad toš uš labato eeshchubot kuliš. Jurjevska peenehma preefchlikumu un gahja libdšī nahburdeji tās dšhwošī, tur teefcham atradās V. Stuijn. Ta pahričubtā procentu papīrus, eeshchuma toš kuliš un pehdejo preechuma pee jatas, kuru Jurjevska netaf i nenowilto. Buhdama pušofa, Jurjevska neredēja, wāj wīšī papiri teef eeshchubt kuliš, bet wina išteizās jaunawai un pehž padarītā darba tai pateizās par palapojumu. Te otrā deenā tā pamanīja, ka kuliš tā tā palapata palikuse un šahla schaubitees par to, ka V. Stuijn eeshchuwufe wīfus papīrus. Lai pahreelinatos jil šchis schaubas bibinatās, wina aššauza radneezi K. Michelson un šita tai kuliš pahričubt un pahraud' tās šaturu, to pehdeja arī šdarīja. Te nu šrahdijās, ka naw pirnā aishnumma bitetes, kuras wehršiba pehž kura sneedās pahri par 300 rubteem. Nebija wairā šo schaubitees, ka Karline Butelei un Verte Stuijn šcho papiri nojaguhdas. Jurjevska luhdja wīnām, atdot wīnās wehrspapīru, bet tās nolcedjās, ka neesot ta nehmuf' as. Notikumu pašinoja polijizai un K. Butelei un V. Stuijn tita apcecinatās. Wīnās tuhlin atfinās par wainigām un išteizās šchābdi. K. Butelei teiga, ka šchi peerunajufe V. Stuijn nosagt weenu no Jurjevska wehrspapīriem un aidot šchāi, par to ta dabuhšot 20 rubtus. V. Stuijn arī nosaguše weenu wehrspapīru un atdawufe šchāi, kad Jurjevska šuhjufe no štabas. Taisni tapat išteizās arī V. Stuijn. K. Butelei tabat išteiza, ka wina nosagto papīru aishneuse šawam radneekam, wairā mahju ihpashneekam Andrejam Swigulam preefch ijmāinichanas bankā pret naudū, pee tam pašnojufe, ka papīrs nosagts Jurjevska; šo Swiguls ar papīru šdarījis, to wina nesinot. No polijijas nopratinās Swiguls išteizās, ka wīnch šanehmis gan weenu wehrspapīru no K. Butelei preefch ijmāinichanas naudā, bet ta pawītam nesinajis, ka papīrs šagts, jo K. P. teitufe, ka tās peederot kahdam Karlam Heimanam, kuram pašcham neesot watas uš bantū aiseet. Wehrspapīru wīnch ijmāinijis Rīgas komeršbantā un šanehmis par to 334 rbf. 52 kap., kuru naudū wīnch nodewa polijizai deht išneegschanas apšagtai Jurjevska. Apšagtoetes Rīgas komeršbantā šrahdijās, ka tur 15. februārī 1901. g. eerades kahds nepahšitams zilwees un šautdamees par Karli Heimani, ijmāinijis weenu wehrspapīru no walsts pirnā eeshchēja aishnumma. Pee ijmēleschanas teefnešča K. P. un V. S. runaja pawīšam otrabi, nekā pee polijijas. K. Butelei teizās nekā nesinot par wehrspapīru nojaguhšanu Jurjevska. To papīru, kuru wina nodemuse Swigulam, wina šanehmufe no V. Stuijn, kura teitufes to dabujufe no K. Heimana. V. Stuijn teiga, ka šchi nekahda papīra nenosagufe Jurjevska, bet weenu wehrspapīru gan atradufe semē uš grībdas, kad Jurjevska bijufe igahjufe no istabas. To wina nodemuse Karlinei Butelei preefch ijmāinichanas naudā un teitufe, ka papīru šchāi dahwinajis K. Heimans. Swiguls išteizās tapat tā pee polijijas un peemetinaja, ka wīnch turejis par wājādīgu bankā parafšit K. Heimana wahrdū, tapehž ka K. P. apgalwojufe, ka wehrspapīra ihpashneeks ejot K. H. Teefas preefchā apshūjetece palita pee šawem išteitumeem pee ijmēleschanas teefnešča. K. P. un V. S. išteizās, ka pee polijijas aishnummas par wainigām weenigi tapehž, ka itufchās wahredšinatās; tagad runajot patefšbu. Swiguls uš preefchā likto jautajumu, tapehž tas bankā parafšitjis zīa wahrdū, atbildēja, ka bankas eerehdnis, kad wīnch tam štabdijis preefchā wehrspapīru preefch ijmāinichanas naudā, lizis parafšit papīra ihpashneeka wahrdū; wīnch nodomajis, ka tās teefcham wājādīgs un tapehž ween parafšitjis K. H. wahrdū, kuru K. P. ušdemuse par papīra ihpashneeku. No leezineeleem pirmo nopratinaja apšagto Cemu Jurjevska, kura bija til nespehžiga, ka bes pawadoneem newareja ne šola paet. No wīnās un dimu zitu leez neetchu K. Michelson un A. Schtalman išteitumeem ištehlojās wīšī aprafšitais wehrspapīra nojaguhšanas štās. Bantās eerehdnis J. leezinaja, ka wīnch netaf neprafšitjis, lai Swiguls parafšitū bitetes ihpashneeka wahrdū, bet tālai teizis, lai parafšitotes, to apšeezinaja arī otrs ašleezineeks J. No apshūjeteem šoditi wehl nebija 38 g. wezās Swiguls un 30 g. wezā K. P., kamehr 20 g. wezā V. Stuijn, glihts un pehž iškata šimpafšis šufis, jau wairā reifes bij šoditi un šaudējufe šewīchlas teefšbas un preefchrozišas. Prokurota beedrs uštureja šingru apshūjēdu pret wīšem rīim apshūjēteem, kamehr Swigula un K. P. aishtabwī luhdja preefch šawem klientem pilnīgu ataišnoschānu. Verte Stuijn aishtabwija nebija. Wina luhdja negreest wehrību uš wīnās piemēem išteitumeem pee polijijas un wīnu pawīšam ataišnot. Swiguls šawos beigas wahrdos luhdja eewehrot, ka wīnch šawu išteitumu nelad neesot grošijis un ka tapehž wīnch tā pilnīgi newainigis ešot ataišnojams. Teefa no špreeda šodit Veru Stuijn ar aštoneem mehnešcheem zeetuma un Karlinu Butelei un Andreju Swiguli ar weenu gabu un aštoneem mehnešcheem, pee tam atnemot teem šewīchlas teefšbas un preefchrozišas. Noteefatec, kuri bij atradufšees šwabādībā pret jalogeem, tapat šwabadi atšahja teefas šahli, pee tam K. P. šipri raudoja. — p—

Teefleetu jautajumi un atbildes.

Jautajums. Jil ilgi kalps wāj kalpone drihtl šlīmi buht? un ja tas šawā weetā weetneeta naw eelzīs, wāj war par notaweto laitu no algas atwiilt?

Atbilde. Pehž wīspabrigēem Baltijas primālitumeem (III d. Weet. Nol. Sw.) 4209 panta fainneeks tāni gadi-

jumā, kad kalpotājs šastimis ne wina (šaimneeta) wainās deht, naw peespeests par kalpu šewīschli ruhpetees (ne obozaru kš obozomy puzpuzhau, kas nošimē til daudj, ka šaimneekam jeb kungam tomehr ir šinams peenahškums gahdat par šalimūschu kalpotaju). Bet šaimneekam naw drihtl atwiilt kalpotajam no algas par šlimības laiku, ja ween šlimība naw bijufe ilga (при непродолжительности болезни). Kahds laika šprihdis teef eestatis par ilgu šlimoščhamu, kahds wehl škaitas par ihju, kuru drihtl šlīms buht, to šlīmūs nenofaka; šchi nošahjichana atšahja teefai un tadeht teef aishween išteetota par kumu wahjatak pufe. Zitur šlīmūs ir teefchi nošahjis, jil ilgs laiks teef eestatis par ihju šlimoščhamu. — Kuršemes šemneetu šlīmi, kuri jūkahrt šoti nowezojufšees un kuru nošahjumi wīfur atgahdina wehl wehršības un klawšības laikus, šchīni jautajumā ir preefch kalpeem labwehligati, jo 160. panti ir notēits, ka algu un uštuas naudū jeb šrahdneekam došo uštuur, kuras noliktas pehž šawštarpeja šahhguma, šaimneeks ir peespeests dot šrahdneekam, kalpam arī tad, ja šrahdneeks pa kalpoščhanas laiku ir tizis šlīms. Šchīni, 160. p., naw minees šlīmības ihšais laiks, tā tad šaimneekam kalps jautura šlīmības gadījumā arī tad, ja šlīmība eelgatu; par wīšu notaweto laiku šaimneeks newar prašit nekahdu atlihdšību, ne wehl pats patwarīgi atwiilt algu par šlīmības laiku. Katrs špreedums, kas ar to nešastan, ir pahričuhdšams. — ns

Jura Allunona peemineklis.

Dāschus gadus atpakaļ šahla Belg. Laukf. beedr. no šawem beedreem kraht lihdšellus ar šo ušzelt peeminekli uš mūshu neaishmirštamā Jura Allunona šapa pee Leel-Wirzawas bāsnijas Kuršemē. Šchīni nolūhtam šeedojufšči:

1896. un 1897. gadā: J. Biffeneeks, Belgawā — 1 r., W. Suschewiž, Wīllu mūšchā — 1 r., E. Wildberg, Mābru mūšchā — 1 r., J. Dscheneeks, Dšelfu mūšchā — 1 r., G. Kreugbergs, Platone — 1 r., D. Uigis, Kr. Wirzawā — 1 r., J. Stokels, Dobeš — 1 r., J. Pukis, D. Bredričs, J. Dombrowstis un W. Dscheneeks, Belgawā pa — 1., J. Stunda, Leel-Wirzawā — 1 r. Kopā 12 rbf.

1898. gadā: M. Schwarzbachs, Ed. Frischmans, Maršewiž, J. Bihruš, D. Bredričs, Ed. Gulenberg, D. Kucelis, J. Vogelmans un J. Suschewiž pa 1 r. Kopā 9 rbf.

1899. gadā: G. Buš — 1 r., W. Jurkowskis — 2 r., Ed. Gulenberg — 2 r., J. Wagners — 5 r., K. Walners — 1 r., J. Walners — 1 r., L. Auffman Idse — 20 t., M. Kuhlberg Idse — 50 t., E. Kuhlberg Idse — 25 t., G. Kahn Idse — 50 t., J. Brant — 25 t., J. Walters — 1 r. Kopā 14 r. 70 t.

1900. gadā 31. janw.: J. Biffeneeks, J. Kreugmans, J. Swebrinšch, J. Rihšels, J. Bihmans, M. Schwarzbachs, M. Dumpis, J. Vogelmans, Fr. Kronbergs, D. Laurens, J. J. Geshewiž un J. Elles pa 1 r. Kopā 12 rbf.

17. dezbmbrī: J. Biffeneeks, D. Bredričs, K. Paulus, M. Burwīnšch, J. Traumans, K. Bulle, W. Dscheneeks, J. Pukis, K. Stelmachers, K. Klafšons un A. Amatneeks pa 1 r., kahds atlihdšis — 2 r. Kopā 13 r.

20. dezbmbrī: J. Biffeneeks, J. Lindemans, Ed. Gulenberg, J. Walners, J. Schultmans pa 1 r., D. Brauers — 3 r. un K. Brauers 1 r. 10 t. Kopā 9 r. 10 t.

1900. g. pawīšam eemafšats 34 r. 10 kap. Kopā ar agratūs gadus eemafšateem 35 r. 70 t. un to procentēem 7 r. 20 t., lihdš 1091. gadam pawīšam kopā eemafšats 77 r., kura nauda atrodas beedribas glabāščhanā.

1901. g. žaur agronomu J. Biffeneeku eemafšaja: paštelegrafa eerehdnis Baumelšters — 1 r., paštelegrafa eerehdnis Upis — 50 t., Jelabs Roše — 1 r., Š. Matšchemstis — 1 r. 10 t., Ed. Dsche 1 r. Kopā 4 r. 60 t.

Giedenu Martīnšch, dšeljžeta eerehdnis Rīgā — 1 r., Smištšina Šchānis, dšeljžeta eerehdnis Rīgā — 1 r. 50 t., Šelabs Bids, dšeljžeta eerehdnis Rīgā — 1 r. 50 t., Jahnis Dšegufe, šahijas preefchneeta palihšs Šlotā — 1 r., D. Lušchewižs, Rīgā — 1 r., F. Gudšche, Boišlijā — 1 r., Jahnis Kanžans — 20 t., Bredričs Šchānis, dšeljžeta eerehdnis Rīgā — 1 r. Kopā 8 r. 20 t.

Biffeneeks — 1 r., Dšinters — 1 r., Mūhšenbachs — 1 r., Weišmans — 1 r., Beris — 1 r., Bihstols — 50 t., Bollrahts — 50 t., Paulus — 1 r., Landsbergs — 1 r. Kopā 8 r.

1901. gadā Laukf. beedr. šapulžē eemafšaja: J. Biffeneeks, K. Paulus, Chr. Wīšis, E. Feldmans, K. Winowstis, M. Wahpa, J. Bihstols, Fr. Weikšewiž, K. Graudīnšch, G. Albinšch, J. Nabrunš, J. Kreugmans, D. Bredričs, E. Schaeferš, J. Bergs, J. Bumbeers, K. Wīdīnšch, J. Bruchmelš, G. Frischmans, J. Gēstins, W. Waldowstis, F. Bergs, F. Walters, M. Mellaz, J. Brašda, J. Vogelmans un D. Kahnbergs pa 1 r., J. Groschš, J. Bergmas, J. Maurīnšch, D. Pautšch, J. Jelfschewiž, P. Weibrants, K. Šchuburs, J. Lošbinšch un J. Matufels pa 50 t. Fr. Šperals — 40 t. Kopā 31 r. 90 t.

Žaur weterinarabrstu W. Frischmans šgu, Lutumā, eemafšaja: Bāchus, Lutuma pilšehats waldes sekretārs — 2 r., Rofstis, grahmatweidš — 2 r., Needre, grahmatweidš — 1 r., Baedmanis, ekonoms — 1 r., Janišchemstis, dšeljžeta eerehdnis — 1 r., Karšons, zeetuma preefchneeks — 1 r., Frischmanis, weterinarabrstis — 2 r., M. Kreemans, pilšehats galwa — 2 r., K. Kalīnšch, pilšehats waldes grahmatweidš — 1 r., G. Šalofšohans, pilšehats waldes kanželīšs — 50 t., J. Šprigis, Rihžē — 1 r. Kopā 14 rbf. 50 kap.

Wehl eeshubtija „Baltijas Wehrnešča“ un „Bals“ administrācija 50 rbf. no šawās puses.

Tad wehl Bostonas Latweešču beedriba peefubtija 4 dolarus 85 žentus, tās ir 9 rbf. 42 kap. Tā tad kopā ar agratos gadus kwiteetēem 77 rbf. un tagad peemineeta jefšchānai par labu eemafšateem 126 rbf. 62 kap., peefšaitot wehl 6 prog. par 77 rbf. ar 4 rbf. 62 kap., Belgawas Laukf. beedribas glabāščhanā atradās 31. dezbmbrī 1901. g. 208 rbf. 26 kap.

1902. gadā „Semtoija“ redakcijā eemafšaja: agronomš J. Biffeneeks, Rīgā un Belgawā — 3 r., agronomš Kr. Rosenthals, Samaras gub. — 3 r., štol. Lāiweneeks, Breeščumīšchās štolā — 1 r., W. Biffeneeks, Dšolu pagafša namā — 1 r., J. Pihwertis, Belgawā — 1 r., M. Mellaz, Belgawā

— 1 r., Juris Belms, Irkutškas gub. — 2 r., Johns Janšowstis, Nujorkā — 1 r., P. Burgmans — 5 r., J. Burwīnšch, Belgawā — 1 r., J. Šeltinšch, Šbenos — 50 t., G. Landsbergs — 50 t. un Heintrichs Allunans, grahmatu širgotājs Belgawā, 2. oktobrī 1902. g. — 50 r. Kopā 70 rbf.

Žaur „Baltijas Wehrnešča“ redakcijā: Kaudšites Reinis — 2 r., Kaudšites Matifs — 2 r., Kreištis, Baltā — 50 t., P. J. kundše — 50 t., Dr. K. Kundšīnšch — 5 r., J. Šleede — 2 r., E. Kaudšit Idse — 1 r., J. Uhdra — 1 r., J. Paulis — 1 r., K. Kronwalda Idse — 1 r., M. Kronwalda Idse — 1 r., J. Albatš — 50 t., J. Putnīnšch — 50 t., J. Behrīnšch — 50 t., Sp. Bahwulin — 50 t., K. Kamar Idse — 50 t., J. Špahrne — 1 r., J. Šeiman, Šaun-Attes Brangos — 1 r., Mahj. J. Dšolnšch — 1 r., Dr. Bihbeeks — 1., Dšilija Griinberg Idse — 5 r., K. Šwanowa — 1 r., Peterburgas škol instituta latweeščhi — 2 r. 50 t., Eimermans — 5 r. Kopā 37 rbf.

Žaur „Latweešču Awīses“ redakcijā: Swebrinats adwofats A. Štehrle — 3 r., podporuščhīšs K. Suschewiž — 1 r., Adolfs Treunerts — 1 r., štolotājs Wafels, Wīlžē — 1 r., J. K. — 1 r., M. R. — 1 r., mahjītājs Pahštrauts, Gēfšchreewijā — 10 r. Kopā 18 rbf.

No J. Dšchafstes žaur Bīnžera šgu eemafšata šuma lihdš ar augteem 16 rbf. 11 t.

Rīgas Latw. beedribas literatūras šonds eemafšaja 100 rbf. un Belgawas Latw. beedribas Rāfšneezības Nodafa 60 rbf., kura pehdejo šumu paugštinaja wehl par 40 rbf.

Pawīšam šopā tā tad eemafšats 349 rbf. 37 kap.

Bes tam godam minama Rīgas Latweešču beedriba, kuras runas wīhri šaipni bij nolēhmufšči — ja nesahabtu peeteefošchi naudās Jura Allunona peemineklim, ušmetees garantiju lihdš 50 rbf. Bet tā ka wājādīgā šuma šanāja no žiteem šeedotajēem, tad nebija wājādīšbas šcho garantiju išteetot.

Peemineklis ištawotš no Līkuma šungā Belgawā par 525 rbf. un tita 20. oktobrī šch. g. pee Leel-Wirzawas bāsnijas atlihdš. Peemineeta aishweščhana ištawofaja 10 rbf. un atlihdšē nauda, 14 rbf. 37 kap. tita nodota preefch šapa peemineeta aploščchānas un ušraudšības Wirzawas pag. wēžam un bāsnijas šesteram. Agronomš J. Biffeneeks.

Amortifetas premiju biletes.

Mūšchneetu agrarbantās premiju aishnumma 26. ištawofejumā amortifetas tita šefošchās šerijas, no kurām šatra šahjū no 50 bišetem.

26	2427	5139	8120	11025	13711
82	2492	5172	8215	11133	13714
124	2509	5217	8350	11262	14023
128	2514	5257	8360	11313	14040
149	2593	5383	8413	11342	14206
445	2676	5549	8433	11479	14214
468	2750	5668	8457	11503	14223
520	2820	5820	8586	11636	14273
539	2874	5839	8623	11721	14374
563	3004	5862	8658	11804	14457
635	3013	6136	8760	11879	14523
636	3057	6179	8851	11891	14540
647	3111	6634	8915	11892	14541
711	3233	6638	9018	11995	14673
790	3350	6698	9186	12154	14714
922	3383	6708	9215	12171	14715
967	3520	6782	9317	12179	14750
983	3556	6947	9463	12211	14998
994	3570	7000	9568	12234	15049
1051	3577	7015	9609	12271	15060
1054	3621	7098	9744	12282	15209
1091	3767	7178	9820	12327	15226
1142	3771	7198	9851	12360	15276
1300	3813	7212	9856	12433	15278
1349	4115	7272	9873	12495	15289
1356	4125	7284	9960	12516	15344
1401	4150	7289	10001	12563	15490
1436	4408	7348	10025	12833	15528
1497	4446	7358	10361	12885	15529
1693	4569	7378	10431	12949	15605
1861	4598	7386	10458	13036	15609
1977	4609	7395	10465	13095	15653
1982	4672	7454	10479	13112	15748
2006	4700	7491	10566	13182	15824
2061	4727	7516	10572	13250	15847
2110	4781	7661	10618	13274	15908
2130	4805	7812	10659	13396	
2202	4878	7819	10841	13408	
2290	5075	7850	10854	13705	
2319	5123	7985	10882	13709	

Pawīšam 236 šerijas, šahjūweščas no 11,800 bišetem par 1,593,000 rbf. Kapitalu par amortifetām bišetem pa 135 rbf. gabalā ištawofas no 1. febr. 1903. g. walsts bankas nodatās un šantoroš un to pilšehru rentejās, kur walsts bankas eestahšchu naw.

Tirdšneezība.

Kreewijas tirdšneezība ar ahršjemem arweem peenemas leelumā. Jt ihpajchi ehdamas teetas un šopus kreewija šchogad ihwēda wairā nekā pehrn. Uš Bahjiju tweešču un meešču ihwedums peenehmēes. Un atkal glūjchi otrabi: eewēdumi ih Bahjijas Kreewijā eet wājādīgā, it ihpajchi neštrahdattas dšelš, dšelš un tehraudā preešču, ogļu un kofša. Šcha gada pirmajā pušē eewēda ih Bahjijas māšaf nekā pehrn tai pašā laikā: neštrahdatu dšelši par 32%, dšelš prezes par 38%, tehraudā prezes par 17%, dšelš maščhinas un peederumš par 25%. Ogļu eewēdums arī pamajinajees par 36%, un pret 1900. g. pat par 47%. Tā tad išteekas, it ka Kreewijas širgus preefch wahju ruhšneezības šaudējis šawu šwaru. 1899. gadā Bahjija Kreewijā eewēda prezes par 325 miljoneem marlu, 1900. g. jan tīt par 313 un 1901. g. par 301 miljoni.

Jauns treštš. Deenwid-Datotā šahšchās kahds jauns treštš, kas grīb notahrtot Amerikā un tā tad arī wīšā pašaulē labības ženas. Pehdejas grošas tapat ka peeprafšjumi un peedahwājumi. Treštš žer šadabuhš 100 miljonš

dolaru un tad ceribot elewatorus, zitu lauffaimneezibas ra-
schojumu noliktawas, laidarus u. t. r., lai zaur to semfo-
jeem buhtu eespehjamis sawus trahjumus tif ilgi atturet, la-
meht peeprahjumi buhs peemehtrojschees peedahwajumeem.

Tirgus siinas.

Riga, 6. nov.
Ahrjemju tirgos tendenze stingra. Bahjija lweefchu un rufsu
jenas ladij, jo tagad jaispilda agrate nolihgumi un no kreewijas
peedahwa gan maj; ausas mehrenti peeprofa, jenas paslahmigas.

Widemes. Kurjemes. Reetawas. Bernawas.
ZK 47-48 44-45 43-44 -
SPK 41-42 38-39 37-38 -

Table with 4 columns: Widemes, Kurjemes, Reetawas, Bernawas. Rows include ZK, SPK, PK, PW, W, D, DW, +R+, +HD+, LD, LDW.

Ladibas jenas Riga schimbricham schahdas:
Rudsi, kreewu, uf 120 mahrijnu pamata malfja: 75-76 lap.
puba; Kurjemes rudsi un schahmeti 75 lap. puba.

Table with 4 columns: Sapstillas jenas Riga, Lap. Rows include Smeehs, Galda, Kuhlas, Wehtscha, Schahmetas, Smatga, Zela, Schahmetis, Schahw, Wihos, Bahji, Wihes, Sofis, Kallumi, Weni, Jreses.

Table with 2 columns: Item, Price. Rows include Saki, Rubeni, Kartupeli, Salds peens, Brestini, Rihdabas, Bepaja.

Uhtupes (torgi).

Jaunjelgawas-Pluistes meert. fap. pahros:
26. nov. Pinka Brestinis m. Seje, 39 def. leelas, hip. par. 1182 rbl.
weht. 1500 r.

Rigas Hipoteku beedribas norehkins

Table with 2 columns: Debitori, Kreditori. Rows include Imobiliju fonto, Zefofchi, Cepirtas, Debitoras, Kreditoras, etc.

Telegramas.

Masfawa, 3. novembri. Brestas zeta pasafcheeru
brauzeens eesot Masfawas stajija uftrehta wirsa manewrejo-
scham pasfa brauzeenam. Erihs wagoni un jelsch apstahbedi.

Dihwoju no 1. sept. Suworowa celā 11

Dr. Peters Perlbachs.

Sobu ahrste Late Weibel,
Celā Smilshu celā Nr. 3,

Dr. L. Gordon
Eel. Kaleju celā Nr. 30, 1 trep.

Poliklinika
ahdas un dšannu slimības.

S. Simonsons,
cešahbi pahrwaldofschs ahrstis.

Sobu ahrste R. Jannau
Marjas celā Nr. 10-a.

Dr. H. Levy's,
prakt. ahrstis, Riga.

Poliklinika
sobu slimneekem.

Janneklis
ar glistu rotastu wehtas weetu

Meldera jellis
wajadšigis Gramdas uhdens sub-
malās Kurjeme, ap. Prekuzulj.

Slofas
Pilschetas walde

uſajzina jaunekfus - Slofas
pilschetas, tursi dšimufchi laika

Personas, turas nebis ispi-
dijuschas augšmineto praſi-
jumu noteiktā laika, tiks pee

Rudjus
un rudsu miltus.

I. Rosenthals,
Riga, Grehtzweeru celā Nr. 13.

Juwels, setla un sudraba prezes,
glistā iſſtrahdajuma.

Mahzibas wehtstules
grahmatwechana, stenografija, prakt. rehflinaschana

R. A. Knoke,
mahzibas wehtstulu idewejs.

Kapitals!
Pamatigu mahzibu
grahmatu
weschana,

Lehti
pahrdodami:
1 lectota 8 firgu ſpehtu
kulama garnitura.

Rigas

Krahščanas un Aisdolšanas Beedr.

Rigā, Ceclā Kewas eelā Nr. 30. Telef. Nr. 1227.

Bilanze

31. oktobri 1902. gadā.

Table with Aktiwa and Pasīwa columns, listing assets and liabilities with Rbl. and Kp. values.

Beedriba mafsā par noguldījumeem 5 proz, augstus gadā un nem par aizdevumeem pret wehrspapireem 6 proz, pret obligacijām 7 proz, un pret galvojumeem 8 proz, gadā.

Beedribas darīšanas līdara faturu beenu no pulstien 10-2 beedri, īņemot sveitbeenas un sveiktu beenas. Būti noguldījumi un eemafajumi sčarjā beedriā atšwabinati no trona nobofteem.

Walde.

Rigas Latw. Amatn. Pal. Beedr. Krahšč. u. Aisd. Kafes

bilanze

beidšamajā oktobri 1902. gadā.

(789 beedri, droščības kapitāls 159,221 rbl. 82 k., Elīzabetes eelā 16, pašu mahjā).

Kafe mafsā par noguldījumeem 5-5 1/2% par gadu; par aizdevumeem 6 1/2%, 7 1/2% un 8% par gadu. Kafes darba līdri faturu beenu no pulstien 10-3 peļš pūsd, īņemot nebeas sveitbeenas un walfis sveiktu. Aizdevumu peeprafjūmums, kuri līdri pulstien 10 pr. pūsd, pec darba webeja pecektiti, tai pašā beedriā īpilda. Būti noguldījumi un eemafajumi sčarjā atšwabinati no trona procentu nobofteem.

Table with Aktiwa and Pasīwa columns, listing assets and liabilities with Rbl. and Kp. values.

Rigā, 1. novembri 1902. g.

Walde.

Otrā

Rigas Krahj-Aisd. Sabceedr.

Rigā, Dīrnawu eelā 66, blakus „Aleksandra“ weefnīzai. Telefons 1388.

Bilanze

31. oktobri 1902. g.

Table with Aktiwa and Pasīwa columns, listing assets and liabilities with Rbl. and Kp. values.

Drošč. kapitāls ar 421 beedr. garantiju 212,412 r. 86 k.

Kafe atwehrija faturu darba beenu no pulstā. 10 līdri 2 beedri un beif tam wehli par festbeenu wafareem no 7-8.

Kafe mafsā par noguldījumeem uš nenoleista laika 5 1/2%-6% gadā, fahlot no noguldījumu beenas; par tefošču reštini 3% gadā un nem par aizdevumeem 6 1/2%-8 1/2% gadā, pec tam arī nebeedri war buht par galmeceem.

Būti noguldījumi, tā arī parahdu rasti sčarjā atšwabinati no trona nobofteem.

Walde.

Widšemes Sawstarpigās Kreditbeedr.

(Rigā, Rigas Latweešču Beedribas namā.)

Bilanze

uf 1. novembri 1902. g.

Table with Aktiwa and Pasīwa columns, listing assets and liabilities with Rbl. and Kp. values.

Riņģības kapitāls, eemafats no 1055 beedr. Rezerwes kapitāls Dividendu papildu kapitāls Roguldījumi

1) uš noteikta laika 2) uš tefošču reština

Medisfonteti wefeli Walfisbantā Medisfonteti wefeli Rig. Bīršč. Bantā

Spez. teļ. rešt. Rig. Bīrščas Bantā wehrspapireem

Kreditōru spezialti tefošču reštini Aizdevumu rentes

Vaufšaimneez, un ruņņeezības weizinasčanas kapitāls

Dividendu fono Atmafati norafšijumi

Ereščdnu panšijas kafe Bahrejoščas fumas

Obligacijū parahds uš beedribas namu Atmafajūm no beedribas nama

Beedribas nama ereščtoščanai Wehrspapiru rentes

*) no teem no beedreem eemafati nebeedreem

**) to šarpā Ereščdnu Bāliščības Kafes kapitāls

Beedru garantijas Kapitāls 2,348,280 rbl. - Kap.

Kreditbeedriba apreščina:

a) par aizdevumeem pret wehrspapireem b) prezem c) wefeli distoneičanū d) uš spez. tefošču reština

a) par noguldījumeem no 1-6 meņ. pīnūs uš tefošču reština b) Darba laiks ir no 10-3 beedri.

Walde.

Pirzeju eewehribai.

Beedahwaju godatāi publikāi felta, šubraba un tehrauda kabatas pulkštenu regulatorus, modinatatus, seenas un galda pulkštenu. Jaunfelta pulkštenu: Ameritas par 575 tap. un iturigos Schweizes par 9 rbl. Jaunfelta lehdēs, 14 karatu, furas fahju nelad nelaudē. Balta metala farotes, galda serwišes u. t. t., u. t. t.

Lehtakā un droščakā eepirščhana! Jaunfelta pulkštenu, arī glušči fahojatus, īlaboju un eeletu īstruščtoščas dalas no jauna. Speziala pulkštenu īslabofšanas darbnīza.

Auģšteenibā Waldmann Roberts, Rigā, Marijas eelā Nr. 10.

Weifals sveitbeenas atwehriš no pulstien 1-8. Katalogns ar nobildejumeem un ženam īfjuhta uš peeprafjūmū par brijūm.

Wahl neweena sčunjama maščina

Original „Victoria“ sčunjamas maščinas,

turas naw līdšigās ne Singera ne ar žitu fītemu sčunjāmam maščinām. Biešu īsturīgā un weentahriščakā konstruščija atšlīžu wifur par labālo.

Dabujamas pec generalpīnwarneeka M. Ruttakas, sčunjamo, adamo maščinu un welošpedu magafina Rigā, Wehwern eelā Nr. 20.

Cewehtrojamā pīrzejem: Katrai īpšai Original „Victoria“ sčunjamai maščinai atrodas uš rokas beļ nošautuma Original „Victoria“ arī wehl

„Mahjas Weefa Mehneščraksta“

1902. g. 11. burtnīzas saturs:

- 1. Wīlšams Natlīfo. Tragedija weenā žehleedā no Veinr. Veines (Saraflihta 1822. g. janwarī.) Tull. no J. Maina. 2. Nošatis tauriņšč. No Apšafijas. 3. Starp žitu. No M. Leepas. 4. Jaunafais muhju rakstneejībā. Ed. Treumana „Burtneeks“ un Andreja Weedras „Semneela behla“. 5. Wehīs žaules stars. No J. Maina. 6. R. ūija. Sīahšis no Fāllija. (Weigas). 7. Wīna Keifarīstas Walefates Keifara Nikolaja Aleksandro-wiščha austruma femju želojums. Saraflihtis knaš E. Učtomšis. (Turpinajums). 8. Gurse dwehsele. No Fāllija. 9. „Tee pehdeice un tee pīrme“. No Augusta Strindberga. 10. Želojuma atminas. No M. Leepas. (Weigas). 11. Šaina. No Bīrņneeku Sofijas. 12. Denudajijas prozeļi. No B. Kalnina. (Turpinajums.) 13. Mans želojums uš Elbflorenzi. No Poruku Jahnā. 14. Ši sendeenu fapščitas. No J. Muratera. 15. Ušwara. No Kofimira Tetmaiera. Tull. E. T. 16. Spehīs un pahrspehīs. Fantafija no J. Muratera. 17. Māri ušdīhga. No B. Kalnina. 18. Daščadi raksti. Krīstīgā žīziba un romeeičdu filofofija — Wekerela fīari. — Kapeļš Donawā naw fufču? — Žeunš geiferu apgabals. — ūmiruščdu fufionu fapenes. — Weičaughtafais fots pajaulē. — Muhju bīdēs.

Bildes: Nydia. No Bodenhamēna. (Uš fēwīščas lapaš.) — Kroto dītu medības. — Jaunais freewen teatris Rigā. — Teatra galwenā eeļa. — Austrijas parlaments.

„Mahjas Weefa Mehneščraksta“ mafsā: Beļ peefuhtīščanas 2 rbl. 60 tap. par gadu, 1 rbl. 40 tap. par pusgabū, ar peefuhtīščanu 3 rbl. par gadu, 1 rbl. 60 par pusgabū.

Burtnīza mafsā 30 kap.

Apšteljejumūs un fūdinajumūs peenem: Ernsta Plates drufatawā Rigā, pec Petera bafnīzas, „Deenas Lapaš“ ešpedīžija. Sčahrū eelā Nr. 13 un faturā grahmata tirgotawā.

Auģšteenibā Dr. phil. Arnolds Plates, „Mahjas Weefa Mehneščraksta“ ībeweļš.

Subraba medalis 1901. g. Rigas Jubilejas īfšahde 1901. g.

J. Rudowitza M 2064

firgleetu tirgotawa,

Rigā, Wehwern eelā Nr. 14.

Beelā īwehļē: Krewu, angļu un wahju pašubgi, fahjumūs un uš pašleleičanū. Gatawo fufšeeru ušwalfi. Wifš firgleetu un feglineetu beederumi. Baļča darbnīza Etabu eelā Nr. 87, (Etabu un Awotu eelu fufgrī).

Tirgotajeem, jemfojjeem un amatneekseem peedahwaju leelā īwehļē: M 2469

Ahdas, firgleetas un wilnu,

weentīgi labu un teļgamu prezī par wīšlehtatām ženam.

Auģšteenibā J. Brandt, Rigā, Suworowa eelā Nr. 20,

agrafā Lappīnas eebrufščanas weelā, Būlewiščha mahjā.

Louis Levy,

Rigā, Terbatas eelā Nr. 20

peedahwā godatāi publikāi felta, šubraba un tehrauda kabatas pulkštenu,

regulatorus, modinatatus, seenas un galda pulkštenu. Jaunfelta pulkštenu: Ameritas par 5 rbl. un iturigos Schweizes par 8 rbl. Jaunfelta lehdēs, 14 karatu, furas fahju nelad nelaudē. Balta metala farotes, galda serwišes u. t. t., u. t. t.

Lehtakā un droščakā eepirščhana! Jaunfelta pulkštenu, arī glušči fahojatus, īlaboju un eeletu īstruščtoščas dalas no jauna.

Speziala pulkštenu īslabofšanas darbnīza.

Patlaban Ernsta Plates apgahdībā īfnabhje sčahhda grahmata:

Mahšfaimneezības

uš Pawahru mahšfla.

Rokas grahmata selteneem un nama mahtem wifos ļautajumos par glihtu, fmalhu un eenehgu mahšfaimneezību.

Sašlahdita pehž rūpīgi pahrbauditeem paraugeem. Ap 100 ehdeenu rezepti. Ar dandš fihmejuem eem tehtā. I. un II. data.

Mafsā abas dalas kopā glihtā sčejumā 3 rbl. Pa pašu peefuhtī 340 tap., uš maok. nareks. 350 tap.

Kas sčāis grahmataš faturu pahrbaudīs, tas pahrbleezīnaseēs, ka ta bīja latweeščheem nepeeeēščhana un ka ta ne dīrīštetu trufht neweena mahšfaimneezībā.

D. Makowsky,

speziāla mūzikas instrumentu maģasina

Riģā, Kauf eelā 10.
Jul. Heinr. Zimmermana weetneeks
Sw. Peterburgā, Maskawā, Londonā
Peebahwā

wijolīno, bratsche, fideļi, kontrabas, piccolo, flarnetes, forneijs, trompetes, bungas, zibteres, gitares, mandolīno, simfonionus mūzikas automats,

aristonus, piano melodico, fenifus, mutes, harmonikas, ofarinas, fihgas, balsu u. d. weejus
Stimm gabelu metronomus tatts fīstus, noschu pulstus u. t. t.

Signalu-taures un medneeku-taures
mifina un kapara dāschados teelumos.

Akordu-ziteres

ā 3, 4, 6, 7, 7.50, 11, 16, 18, 23 rbl. un dārgatās.

Harmonijus

no flawenojām
Beudta, Carpentera
fobrikam.

180 rbl.

Wadoni preefch wifsem instrumentem un pašmahzifchānās.
Illustrēti zenu rahditaji par wēlti.

Mūpat isnahkuse!

Manā drukatawā, burtu leetuwē un foto-kimigrāfijā Riģā, pee Petera basnizās, un manā grahmatu pahrdotawā („Deenas Lapaš“ ekspedizijā), Stahruu eelā Nr. 13, tā ari wifās žitās grahmatu pahrdotawās dabujama

Widsemes wezā un jaunā Laifa grahmatata 1903. gadam.

Saturs: 1) Rahditajs, žil gadu pagahjuschi no eewehrojameem atgadijumeem. 2) Kalendara fihmju ištahstijums. 3) Planetes. 4) Kalendarijs. 5) Par tšebetram gadšlahrtam. 6) Par faules un mehnescha aptumschoshanu 1903. g. 7) Laifa ištahstifinašchana. 8) Pareistizigo kalendars. 9) Schibdu kalendars. 10) Lopu grubšnibas un putnu perešchānās kalendars. 11) Kreiwu Keifara Namš. 12) Korešpondenziju peenemšchana un ištahstifinašchana Riģas gubernas pasta kantori. 13) Takse par pasta fuhrijumeem. 14) Pasta fuhrijumi ar pehzmāfšu. 15) Suhtijumi par kureem fanehmejām jamāfšā. 16) Naudas pahrwešchana pa paslu un telegrafu. 17) Naudas, wehrtspazinu un korespondenzes ištahstifinašchana. 18) Par pazinu ar un beš wehrtibas pefuhstifichanu. 19) Pasta krahtlases. 20) Schtempelnodolki. 21) Telegrafa māfša. 22) Tirgi Widsemē. 23) Nebetas tirgi. 24) Widsemes linu tirgi. 25) Kurfemes linu tirgi. 26) Tirgi Kurfemē un Leifchos. 27) Meerteefneschu kameras Riģā. 28) Riģas Walmeeras aprinki. 29) Žehfu-Waltas meerteefneschu sapulze (Žehfš). 30) Meerteefneschu sapulzes. 31) Krepostmodata (pili). 32) Semneeku Wirsteešu preefchneeki. — 33) Dabrsa saglīs, Rahts ar bildem. 34) Keifschahnis stary ištahstifoteem, humoresta. 35) Galdina danjinašchana. 36) Auglu eetaifichana. 37) Schis tas par baribu. 38) Rahditajs par firmām, furu fludinajumi atrodas fcha gada Laifa grahmatā. — Sludinajumi.

Māfšā neefsecta 100 eksemplari 5 rbl., eefsecta 10 kopy. eksemplars.
Ernsts Plates.

Godalgota:
Riģas jubilejas ištahstē 1901. gada bronza medāls.
Žehwainas iemtopib. ištahstē 1902. g. I. godalga.
Rujenes jubilejas ištahstē 1902. g. I. godalga.
Londonas starptautiska ištahstē 1902. felta medāls
G. Heidman
schnitu fihmeschānās, schuhšchānās, rofšdarbu un fainneezibas
škola,
Riģā, Terbatas eelā 7.
Jaunu stolneefschu ujnemšchana wifos arodos, tā: schnitu fihmeschānā, wešchās schuhšchānā, rot-darbos, špodepletešchānā, kīmifā tihrišchānā un fainneezibā tāta mehnescha 1. un 15. deenā.
Tumatas fīnās pašneefch personij jeb žaur wehstulem pret 7 lap. wālm. M1161 Stolas preefchneeziba.

Partiju schujmaschinn lehti ispahredod!

Adamo maschinn un wofšpedu wēifals.
Dannato fiftenu schujmaschinn wēifals.

W. Ruth,
Riģā,
Kungu eelā Nr. 25.

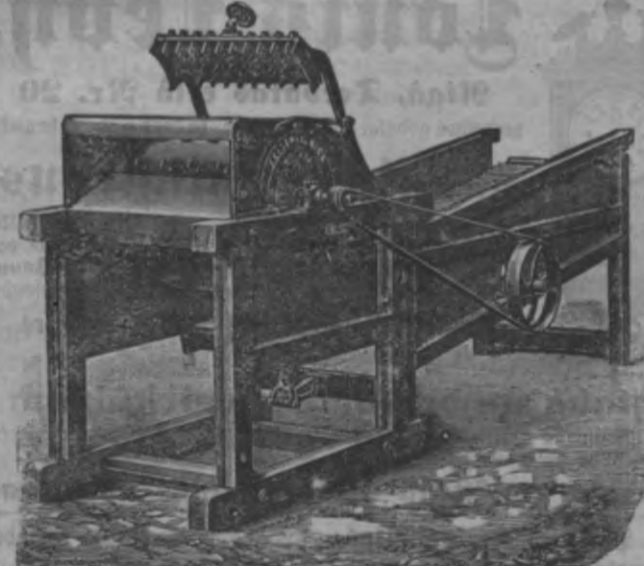
Pilnīga galwofchana. ••••• Žehstās ženas. ••••• Pašča darbniņa.

K. Lorch & beedr.
Riģā,
Kungu eelā Nr. 22,
Gastberga namā.
Riģā,
Kungu eelā Nr. 22,
Gastberga namā.
Baltijas fabrikatu noliktawā dabujami wifadas sortes **andekli,** linu un patulu dšijas par fabrikas ženam
K. Lorch & beedr.

Ed. Zehders, Riģā.

Semtopibas maschinn un lauffaimneezibas rihtu trahjumš.
Karia eelā Nr. 11, pretim Tulumā-Želgawās dšelszetam, peedahwā

Kulmaschinas,

ar rotu dšenamas un tahdas, ar gehpeli dšenamas preefch 2, 4, 6, 8 un wairat fingeem ar turllahi pederigeem gehpeleem, wifas maschinas pehž jaunatās un labatās konstruzijas is wislabakā materiala, wifū uš galwofchānu.

Tahlati: wifadus arltus, sehltas aparatus, ežesčas, sehltamas maschinas, seena grabbelnus, labības tihramas maschinas, hefsetu maschinas, peena separatorus u. t. t.

Lokomobiles un twaika kulmaschinas, jaunatās konstruzijas, no angļu fabrikas Mich. Garrett u. Sons, no 3, 4, 5, 6, 8 un 10 zirgu spēktem.

Jaunakos un wislabakos peena separatorus

„Planet“ un „Zenith“.
Wehstulu adrese: Ed. Zehder Riģā. 1022,3

J. Redlicha

angļu maģasina, Riģā
Dibinata 1857. g.

Mūzikas instrumentu spezialnodala
peedahwā bagatigā iswehlē:
Harmonikas.

Meeneindu:
par 1., 1.50, 2.00, 2.50, 3.00, 3.50, 4.00, 4.50, 5.00, 5.50, 6.00, 6.50, 7.00, 7.50, 8.00, 8.50, 9.00, 9.50, 10 r., 11 r., 12 r., gab.

Diwrindu:
par 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 25 rbl. gab.

Trihš-rindu:
par 30 un 35 r. gab.
Mutes harmonikas, konzertinos, ofarinas, mūzikas kastes.
Wifū fihgu un puhschamee instrumenti
Wifū fihgu un puhschamo instrumentu peederumi.
Pašča mūzikas instrumentu ištahstifichānās darbniņa.
Sudraba Waltšmedalis
Riģas Jubilejas ištahstē 1901. gada.
Zenu rahditajus ištahstē beš māfšās. M1856

M. P. Silleneeks,

angļu maģasina, Riģā,
Terbatas eelā Nr. 7.

peedahwā wislehtaki: mifina latnus un dšodas preefch saftes eewātrichānās, swarus un bešmērus preefch tirgus un māhšfainneezibas wājadšibām, petrolejas lehtus, tehsmaschinas, dšelfs gultas, madratschus, wifū lehta peederumus, wifū amatneezibas rihtus. Suhwāpalamus u. t. t.

Balkin & Co. Riģā,

Karia eelā Nr. 13,
pretim Želgawas-Tulumā wofsalim.

Gehpelu kulmaschinas

wisjaunakās sistemas

preefch 23 zolki plataš trumula maschinas pilnīgi pectel 3 žirgu dšines spēhte. Gari salmu trairtaji un pelawu feeti.

Bahrdofchana uš galwofchānu. **Ženas wislehtakās.**

Amerikānu wehtijamās maschinas

ar peegeem spāhneem un dšels spāhru stahwu par wislehtakām ženam
Spezialitate: Maschinnu fiksņas.
Peena separatorus „Radiator Kurjer“